

Nota van Inlichtingen nr. 1 (9 december 2024) 'Leveren en implementeren van SOC- en SIEM diensten' (corsanr. 24-0212897)

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Bijlage 8 Geheimhouding sverklaring (NDA)	Aanbestedende dienst heeft bijlage 8 Geheimhoudingsverklaring (NDA) opgeleverd in PDF formaat. Kan aanbestedende dienst deze bijlage in Word formaat aanleveren, zodat partijen de gevraagde informatie kunnen invullen en het document kunnen ondertekenen.	Zie bijgevoegd.
2	Aanleveren van Vragen	Kan ik mijn vragen in 1 document uploaden, of moeten alle vragen afzonderlijk gesteld worden?	U moet alle vragen afzonderlijk via de vragenmodule indienen.
3	Programma van Eisen E72	""De inschrijver informeert de gemeente binnen 1 dag na bekendmaking (bijv. toewijzing CVE-nummer) over nieuwe kwetsbaarheden in hard- en softwareproducten die bij de gemeente in gebruik zijn."" Aanbieder levert diensten met betrekking tot het signaleren van verdachte of kwaadaardige activiteiten (MDR) en ondersteuning in geval van (omvangrijke) Cyber Incidenten (CERT). Hierbij worden ook zogenaamde Threat Response berichten uitgestuurd over specifiek geselecteerde kwetsbaarheden in software componenten. De selectie omvat bijvoorbeeld kwetsbaarheden met een hoog risico niveau van algemeen gebruikte software, of met speciale berichtgeving in de media; dit ter beoordeling aan Aanbieder. Kan de gemeente hiermee instemmen?"	Indien uw dienstverlening voldoet aan Eis E72, ja. Anders niet.
4	Programma van Eisen E39	"Aanbieder hanteert verschillende Service Windows: Alarmen met prioriteit ""High"": 24/7/365 Alarmen met prioriteit ""Mediium"" en ""Low"": 08.30 – 17.30 (CET/CEST) on Business days Kan de gemeente hiermee instemmen?"	Niet akkoord.
5	Programma van Eisen E55 + E56	De opzet van onze MDR/SOC dienst is zodanig dat een online dashboard niet meer noodzakelijk wordt geacht. Alle relevante Alarm-meldingen zijn bij de gemeente beschikbaar in de eigen Topdesk en ook de onderliggende Log-Events zijn beschikbaar voor de gemeente in de eigen Microsoft (Azure) Storage. Kan de gemeente hiermee instemmen?	Nee, hier kunnen wij niet mee instemmen.

6	Programma van Eisen E6	ons SOC team is volledig werkzaam in Nederland (Utrecht) maar is een Internationaal team van Cybersecurity Experts. Wij gaan zoveel mogelijk in op verzoeken om te communiceren in het Nederlands maar kunnen hier geen 100% garantie op geven. Ook zijn al onze alarm meldingen (met technische informatie over het alarm) in het Engels opgesteld. Kan de gemeente hiermee instemmen?	Nee, hier kunnen wij niet mee instemmen.
7	Programma van Eisen E4	Aanbieder hanteert 2 aparte fasen voor Alarmafhandeling: triage en Analyse. Voor Alarmen met een prioriteit "High" geldt een triagetijd van maximaal 30 minuten en een analysetijd van maximaal 30 minuten. Na afloop van de analysefase is het alarm hetzij gesloten hetzij gecommuniceerd aan de klant. Zowel Triage- als Analyse-tijden zijn KPI's en opgenomen in de Dienstenbeschrijving en rapportage daarvan vindt plaats in de rapportage die maandelijks wordt besproken. Kan de gemeente hiermee instemmen?	Hier kunnen wij mee instemmen onder de voorwaarde, dat wordt voldaan aan eis E4 en dit wordt opgenomen in de dienstbeschrijving.
8	Programma van Eisen E3	""Vanaf de start van de implementatie dient de dienstverlening binnen 3 maanden operationeel te zijn, inclusief acceptatie."" Dit is, ook gezien de omvang van het project, een zeer krappe planning. Maar waarschijnlijk wel haalbaar mits een dedicated projectteam aan de kant van de gemeente beschikbaar is. Kan de gemeente dit garanderen?"	Ja, dit kan de gemeente garanderen. Verwijzend naar gunningscriterium B 'Plan van Aanpak' dient inschrijver aan te geven wat de verwachte inspanning is van de aanbestedende dienst per functie of rol en in welke periode.
9	Programma van Eisen E2	kan het implementeren van Honey pots als optioneel worden opgenomen in het PvE? Onze MDR dienst voorziet niet in deze module wat nu zou inhouden dat wij niet kunnen inschrijven.	Nee.
10	Bijlage 5 (Prijsopgave)	Moet Bijlage 5 (Prijsopgave) per gemeente of in totaal worden ingevuld?	In totaal.
11	Beschrijvend Document pagina 27	Hoe staat de hier beschreven bandbreedte in verhouding tot de genoemde maximering per gemeente (Westland & Midden-delfland)?	De bandbreedte in paragraaf 7.1A op blz. 27 heeft betrekking op de inschrijving op basis van het prijsmodel. De aanbesteding gaat om een raamovereenkomst. Daarbij moet ook de maximale waarde worden aangegeven. Deze is vermeld in paragraaf 3.8 op blz. 11
12	Verwerkersovereenkomst	"Wij zijn bij de SOC SIEM dienstverlening geen verwerker maar een verwerkingsverantwoordelijke. Wij sluiten daarom geen verwerkersovereenkomsten, maar werken met een joint controller agreement. We treden graag in overleg met u hierover."	Wij zien de SOC SIEM-leverancier als een verwerker en zullen daarom een verwerkersovereenkomst afsluiten. Er worden persoonsgegevens verwerkt waar gemeente Westland de verantwoordelijke voor is.
13	Gibit 2023, art. 30.2	Kunt u aangeven hoe lang de gegevens bewaard moeten worden? Veel (meta)data welke onrelevant is wordt overschreven.	Zie Programma van Eisen, Eis 52

14	Gibit 2023, art. 28	Leverancier is in deze geen verwerker. Kunt u dit bevestigen?	Zie het antwoord op vraag 12.
15	Gibit 2023, art. 26.8	Wij kunnen dit niet garanderen, omdat de overeenkomst in deze situatie beëindigd is en er geen contracten aan ten grondslag liggen. Wij kunnen wel garanderen dat we met Opdrachtgever in gesprek gaan om tot een overeenkomst te komen voor een beperkte voortzetting van de ICT Prestatie.	Niet akkoord. Voor deze opdracht is de Gibit 2023 van toepassing.
16	Gibit 2023, art. 16	Wij werken met specifieke aansprakelijkheidsbepalingen nu dit een uniek soort dienstverlening is. Wij treden graag met u in overleg om deze aan u te tonen en daarover in gesprek te gaan. Bent u hiertoe bereid?	Nee, voor deze opdracht is de Gibit 2023 van toepassing.
17	Gibit 2023, art. 14.2	Wij leveren uitsluitend in de Engelse taal, ook naar eindgebruikers. Bent u bereid dit aan te passen?	Nee, niet akkoord. Zie ook Eis E5 en E6 uit het PvE en Eis 4 van de Aanbestedingsvoorwaarden.
18	Gibit 2023, art. 12.3	" Graag het volgende artikel als 12.3 toevoegen: Leverancier garandeert nimmer dat Opdrachtgever niet vatbaar is voor, of vrij zal blijven van, cybercriminaliteit, hackaanvallen, of andere Security Incidenten."	Niet akkoord.
19	Gibit 2023, art. 11.8	"Graag aanpassen naar: Leverancier is gerechtigd jaarlijks haar tarieven aan te passen op basis van de CBS consumentenprijsindex alle huishoudens, reeks 2015=100. Wij hanteren deze index omdat de kosten met name zitten in het personeel."	Niet akkoord, de indexering zoals opgenomen in de Gibit 2023 is van toepassing.
20	Gibit 2023, art. 9	Bij het implementeren van deze dienstverlening is er geen hard moment waarop je een acceptatietest kunt doen. Het is maatwerk welke voortdurend in samenspraak wordt bijgesteld om de monitoring zo goed mogelijk voor u in te richten. Wij zouden dit artikel graag buiten toepassing willen laten verklaren.	Niet akkoord. De acceptatiecriterie staan beschreven in Eis 2 van het PvE.
21	Gibit 2023, art. 8	Over welke kwaliteitsnormen en interoperabiliteitseisen, normen en standaarden hebben we het hier? Kunt u ons deze doen toekomen?	Zie hoofdstuk 3: Gemeentelijke ICT kwaliteitsnormen van de VNG https://vng.nl/sites/default/files/2023-07/20230717-gemeentelijke-ict-kwaliteitsnormen-v2023-1.pdf

22	Gibit 2023, art. 6.7	"We zouden graag het volgende artikel als artikel 5.7 toegevoegd zien worden: De implementatie van de dienst is een gezamenlijke inspanning van zowel Opdrachtgever als Leverancier. Het tijdschema voor de implementatie wordt samen met Opdrachtgever en haar IT team vastgesteld, rekening houdend met de beschikbaarheid en de vereisten inzake personele en technische middelen. Leverancier laat Opdrachtgever weten welke input van Opdrachtgever is vereist. De tijdlijnen en gevraagde acties zijn niet vrijblijvend. Het succes van een tijdige implementatie is afhankelijk van inzet en tijdige reacties van Opdrachtgever. Indien Opdrachtgever tijdens de uitvoering afwijkt van de gemaakte afspraken, kan dit gevolgen hebben voor de scope, tijd of financiën. Bij niet-naleving van het implementatieplan kan Leverancier de volgende acties ondernemen: - Scope verkleinen (minder functionaliteit leveren) om toch de projectdeadline te kunnen halen; - Werknemers van Leverancier toewijzen aan een andere klant en de planning dienovereenkomstig aanpassen; - Opdrachtgever factureren voor alle onproductieve uren van Leverancier die zijn veroorzaakt door Opdrachtgever."	Niet akkoord met dit voorstel. Zie ook vraag 8 en het antwoord op deze vraag.
23	Gibit 2023, art. 4.3	Zie vraag over 3.4 II). Als u net als ons van mening bent dat dit de lading niet dekt, dit artikel graag buiten toepassing verklaren.	Het is ons niet duidelijk waarom dit voor u niet de lading dekt.
24	Gibit 2023, art. 4.2 i)	Graag toevoegen dat de einddatum van het implementatieplan niet fataal is als deze niet wordt gehaald door toedoen van Opdrachtgever.	Niet akkoord. Zie het antwoord op vraag 8.
25	Gibit 2023, art. 3.4 II)	Bent u van mening dat het uitvoeren van een risicoanalyse nodig is alvorens deze dienst wordt geïmplementeerd? Uiteraard wordt er gekeken of de implementatie risico's met zich meebrengt voor de huidige infrastructuur, maar het valt ons inzien niet onder de definitie van een risicoanalyse als gebruikelijk in de context van informatiebeveiliging.	Zie hiervoor de beschrijving van gunningscriterium B 'Plan van Aanpak'. Van u wordt verwacht risico's en mitigerende maatregelen op te nemen in het Plan van Aanpak.
26	Gibit 2023, art. 2.3	Graag toevoegen: "Tenzij anders overeengekomen."	Niet akkoord; de Gibit 2023 is op deze opdracht van toepassing.

27	GIBIT 2023	Artikel 25.7 Is opdrachtgever bereid aan dit artikel toe te voegen dat: -Een controle niet wordt verricht door een concurrent van Inschrijver; -Dat de partij die de controle uitvoert gehouden is aan geheimhoudingsverplichtingen welke tenminste vergelijkbaar zijn met die welke zijn opgenomen in deze voorwaarden; -Een controle altijd wordt uitgevoerd op basis van een vooraf tussen partijen overeengekomen auditplan; -De resultaten en de vaststelling van de controle en de eventueel op basis daarvan uit te voeren acties tussen partijen worden besproken en overeengekomen tussen partijen. "	Ja
28	GIBIT 2023	Artikel 24.10 Inschrijver verzoekt opdrachtgever om aan dit artikel 24.10 van de GIBIT toe te voegen dat de in dit artikel opgenomen ontbindingsmogelijkheid geen ongedaan making verbintenissen doet ontstaan. In opdrachtgever daartoe bereid?	Nee, niet akkoord
29	GIBIT 2023	Artikel 18.6 Een niet gemaximeerde boete zoals opgenomen in art. 18.6 GIBIT is niet proportioneel. Bovendien vallen contractuele boetes doorgaans niet onder de dekking van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Is Opdrachtgever bereid de in artikel 18.6 GIBIT opgenomen boeteregeling niet van toepassing te verklaren? Indien opdrachtgever daartoe niet bereid is, is opdrachtgever bereid de maximale boete te verlagen naar Eur 5.000 en te maximeren tot Eur 25.000?	Niet akkoord. Opdrachtgever acht de boetebepaling in artikel 18.6 GIBIT redelijk en wil deze dan ook handhaven.
30	GIBIT 2023	Artikel 16.4 De aansprakelijkheid voor andere schade dan persoons- en zaakschade betreft onder meer de schade bij – kort gezegd – wanprestatie bij de uitvoering van de diensten. Bent u bereid de totale aansprakelijkheid van Leverancier wegens een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de raamovereenkomst, een nadere overeenkomst of uit enige andere hoofde te beperken tot tweemaal de voor de desbetreffende opdracht bedongen vergoeding? Bent u daarnaast bereid te aanvaarden dat de totale aansprakelijkheid van Leverancier onder de raamovereenkomst en alle daarmee verband houdende nadere overeenkomst nimmer meer bedraagt dan € 1.000.000?	Niet akkoord.

31	GIBIT 2023	Artikel 16Bent u bereid te aanvaarden dat opdrachtnemer niet aansprakelijk is voor indirecte- of gevolgschade, zoals maar niet beperkt tot winst- en omzetderving?	Niet akkoord.
32	GIBIT 2023	Artikel 11.2Mag inschrijver ervan uitgaan dat voor dit artikel (art. 11.2 GIBIT) geldt dat het definitieve betalingsschema dat partijen op basis van de inschrijving van Inschrijver overeenkomen onderdeel wordt van de overeenkomst?	Dit GIBIT artikel geldt als dat niet anders is overeengekomen. Dit is echter opgenomen in het Programma van Eisen eis E21 t/m E26. Zie ook het antwoord op vraag 166.
33	GIBIT 2023	Artikel 10Bent u met inschrijver van mening dat het in dit artikel (art. 10 GIBIT) bepaalde omtrent onderhoud en ondersteuning wordt overruled door de in nader overleg tussen partijen op te stellen Service Level Agreement en dat dit document de aard en omvang van het te leveren onderhoud en ondersteuning vastlegt?	Nee, deze mening delen wij niet.
34	GIBIT 2023	Artikel 9Bent u met inschrijver van mening dat de acceptatie door opdrachtgever van de uitgevraagde diensten plaatsvindt op basis van het in overleg tussen partijen op te stellen implementatieplan en dat in dit implementatieplan de acceptatieprocedure en acceptatiecriteria dienen te worden opgenomen en dat het daaromtrent in dit artikel bepaalde (art. 9 GIBIT) in dit geval niet van toepassing is?	Nee. Zie voor de acceptatiecriteria Eis 2 van het Programma van Eisen.
35	GIBIT 2023	Artikel 6.5Inschrijver acht het niet redelijk dat de kosten voor eventuele aanpassingen in het applicatielandschap van opdrachtgever (art. 6.5 GIBIT) voor zijn rekening komen gelet op het feit dat over het applicatielandschap van opdrachtgever alleen hoog over informatie beschikbaar is. Is opdrachtgever het ermee eens dat dergelijke kosten voor rekening van de opdrachtgever zijn?	Nee.
36	GIBIT 2023	Inschrijver acht het niet redelijk dat de kosten voor eventuele aanpassingen in het applicatielandschap van opdrachtgever (art. 5.5 GIBIT) voor zijn rekening komen gelet op het feit dat over het applicatielandschap van opdrachtgever alleen hoog over informatie beschikbaar is. Is opdrachtgever het ermee eens dat dergelijke kosten voor rekening van de opdrachtgever zijn?	Nee.

37	GIBIT 2023	Artikel 4.1: Inschrijver kan in redelijkheid niet aan een termijn worden gehouden – dus ook niet aan een fatale termijn zoals opgenomen in art. 4.1 GIBIT – als het overschrijden van een termijn het gevolg is van de omstandigheid dat: i. Opdrachtgever zelf niet of niet tijdig de noodzakelijke medewerking verleent aan de uitvoering van de overeenkomst, of ii. Opdrachtgever zelf niet of niet alle door voor de uitvoering van de overeenkomst benodigde informatie verstrekt, of iii. Opdrachtgever zelf de voor de voortgang van de werkzaamheden van Leverancier benodigde besluiten niet of niet tijdig neemt; of iv. Betrokken derden – waaronder een of meer van de leveranciers en/of dienstverleners van ICT – hun medewerking en/of benodigde informatie niet, niet tijdig of anderszins gebrekkig verlenen; of v. Sprake is van meerwerk of sprake is van wijziging van de opdracht door of op verzoek van opdrachtgever zelf. Is opdrachtgever bereid deze redelijke nuancerings van de in art. 4.1 GIBIT genoemde regel te aanvaarden?"	Deels. We stemmen hier alleen mee in voor de punten i. ii en iii voor zover de medewerking, informatie, besluiten en derden zijn beschreven in het Plan van Aanpak als onderdeel van de inschrijving. We stemmen hier niet mee in voor de punten iv en v.
38	GIBIT 2023	Artikel 3.4 (ii): Voor het kunnen maken van een risicoanalyse (GIBIT art. 3.4 (ii)) is Inschrijver afhankelijk van de door opdrachtgever verstrekte informatie en hoe het een en ander op het gebied van IT en samenhangende processen is ingericht en welke software reeds wordt gebruikt. Bovendien wordt in dit artikel de vorm en inhoud van de risicoanalyse en beheersmaatregelen onbepaald. (i) Kan opdrachtgever instemmen met het verwijderen van het bepaalde omtrent de risicoanalyse? (ii) Zo nee, kunt u beschrijven wat precies moet worden geanalyseerd/beheerst, zodat het aanbod meer op maat gemaakt kunnen worden? (iii) Heeft opdrachtgever recent nog zelf nog een risicoanalyse uitgevoerd? Zo, ja zit hier informatie bij die opdrachtgever met Inschrijver kan delen? Dit om Inschrijver een beter inzicht te geven en in staat te stellen risico's te detecteren die onderdeel van de aangeboden dienst kunnen vormen?"	(i) Nee (ii) Een risicoanalyse bestaat uit: identificatie van risico's, de evaluatie daarvan en voorgestelde tegenmaatregelen. De te beheersen risico's betreffen doorlooptijd, inspanningen en kwaliteit van de implementatie en de daaropvolgende dienstverlening (iii) Nee

39	GIBIT 2023	Artikel 17 Verzekeringen geven in het algemeen geen dekking te bieden voor aansprakelijkheid die ontstaat bij schending van een garantieverplichting. Door in de GIBIT zowel garanties op te leggen (art. 12 GIBIT) en ook een verzekering te verlangen (art. 16 GIBIT) wordt een innerlijke tegenstrijdigheid in de voorwaarden gecreëerd. Bent u om die reden bereid om het kopje “Garanties” te vervangen door “Verplichtingen” en de 1e volzin van art. 12.1 GIBIT als volgt aan te passen: “Leverancier zal zich er tot het uiterste voor inspannen dat... “?	Nee, opdrachtgever is niet bereid om het kopje "garanties" en de 1e volzin van artikel 12.1 GIBIT aan te passen.
40	2 de NVI	Onze complimenten voor het complete bestek dat u heeft gepubliceerd. Gezien de hoeveelheid aan documenten, in combinatie met de strakke planning die gemeente Westland hanteert omtrent de vragenronde, verzoeken we u om via een tweede vragenronde nieuwe vragen toe te staan.	Dit is akkoord.
41	planning	Wij zien een verschil in de planning die gegeven is in TenderNed t.o.v. de planning in de leidraad. Kunt u aangeven welke aangehouden moet worden door de gegadigden ?	Op zich zijn de planningen gelijk alleen met het verschil, dat in TenderNed nog niet de data staan vermeld m.b.t. de vragenronde n.a.v. de 1e Nota van Inlichtingen. In TenderNed kan maar één vragenronde tegelijk worden opgevoerd. Na het verturen van de 1e Nota van Inlichtingen wordt de datum van het stellen van vragen n.a.v. de 1e Nota van Inlichtingen opgevoerd en daarmee zichtbaar in TenderNed.
42	Bijlage 4 'Programma van eisen', E38	U eist dat het SOC op werkdagen van 8.00-18.00 open is, met een stand-by analist buiten die tijd. Vanwege het grote aantal aanvallen buiten de aangegeven tijd stelt inschrijver voor om deze eis te verruimen naar 24/7 open, met continue 'eyes-on-screen.' Is dit acceptabel voor u?	"Zie het antwoord op vraag 4. Maar het is uiteraard geen bewaar als uw dienstverleningsniveau deze eis overstijgt."
43	Bijlage 4 'Programma van eisen', E10	U eist dat alle verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt binnen de Europese Economische Ruimte (EER). Waarop is deze eis gebaseerd?	Dit is een beleidsmatige keuze en daarnaast is de wens van de aanbestedende dienst om de complexiteit van privacywetgeving te beperken.
44	Bijlage 4 'Programma van eisen', E10	U eist dat alle verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt binnen de Europese Economische Ruimte (EER). Inschrijver werkt met een hybride SOC vanuit Nederland en een zogeheten derde land buiten de EER. Inschrijver stelt voor om middels een modelcontract (Standard Contractual Clause) en andere passende waarborgen aan te tonen dat persoonsgegevens veilig en met dezelfde bescherming als onder GDPR worden doorgegeven naar een derde land, zoals aangegeven in art. 46 van de AVG. Is dat acceptabel voor u?	Daarmee wordt niet voldaan aan de PVE, E10. Daar kunnen we dus niet mee akkoord gaan.

45	Bijlage 9 Aansluiting Asset-typen	Op basis waarvan bepalen de gemeente Westland/Middel-Delfland welke assets aangesloten worden op de SOC/SIEM-dienstverlening, en dus welke logging naar de SIEM wordt gestuurd?	Dat is bepaald op basis van ervaringen bij andere gemeenten.
46	Bijlage 10, overzicht infrastructuur	Nedscaper constateert dat meerdere virtualisatieplatformen worden gebruikt voor het hosten van VM's. Kunt u een overzicht geven van welke VM's door welk platform (Azure/VMware/overig) worden gehost?	Deze informatie is opgenomen in Bijlage 10, die u na ondertekening van de geheimhoudingsverklaring (Bijlage 8) krijgt toegestuurd.
47		1. ref:1,1- Wat zijn de vereisten voor de honeypots? 2. ref: E2 - Is het toegestaan een oplossing aan te bieden die voornamelijk in de cloud werkt, of moet deze uitsluitend on-prem zijn? Zijn er ook specifieke voorkeuren of vereisten die hieraan worden gesteld? 3. ref: E2- Is de benodigde software reeds beschikbaar is binnen uw organisatie of is de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het leveren van de software? Indien dit laatste het geval is, heeft u dan specifieke voorkeuren of vereisten voor de te leveren software? 4. ref: E2- Wat gebeurt er met de software wanneer de diensten worden stopgezet / bij beëindiging van het contract? 5. ref: E2- Kunt u een gedetailleerd overzicht verstrekken van de beschikbare logbronnen, inclusief aantallen, verkeersvolumes en specifieke karakteristieken? 6. ref: E2/E3 - Klopt onze veronderstelling dat, na goedkeuring, de start van het project niet later dan drie weken daarna moet plaatsvinden en het gehele project binnen drie maanden afgerond moet zijn? 7. ref:E13- Kunt u bevestigen dat een projectprijs zonder kortingen wordt beschouwd als een lump-sum bedrag voor de totale opdracht? 8. ref: E32- Tellen downtimes als gevolg van vooraf geplande onderhoudswerkzaamheden mee als een SLA-metric? 9. ref: E37- Kunt u aangeven of er behoefte is aan een EDR (Endpoint Detection and Response) oplossing, en zo ja, welke specifieke wensen en vereisten hieraan worden gesteld? 10. ref: E39 - Kunt u in E39 de openingstijden nader toelichten in het licht van E42?	1. Deze zijn beschreven in Eis E62 en volgende van het Programma van Eisen. 2. Er zijn geen specifieke vereisten. Omdat een beweging naar de cloud wordt verwacht, is een on-premise oplossing minder passend en heeft niet de voorkeur. 3. De benodigde software dient door de inschrijver te worden geleverd. zie ook paragraaf 3.14 van de Leidraad. 4. Gevraagd wordt om de levering van een dienst. Software wordt over het algemeen in licentie gegeven voor een bepaalde periode. Na stopzetting van de diensten kan de licentie worden beëindigd. 5. Gedeeltelijk. U vindt een overzicht van de logbronnen en aantallen in bijlage 10, die u na ondertekening van de geheimhoudingsverklaring (bijlage 8) ontvangt. Voor ons is niet bekend welke loginstellingen en daarmee logvolumes nodig zijn om de detectie van de gewenste use cases in uw oplossing mogelijk te maken. 6. ja, zoals vermeld in de genoemde eisen. 7. Zie paragraaf 7.4 uit het Beschrijvend document. Hier worden de uitgangspunten genoemd voor invulling van de prijs. 8. Zie eis E49 9. Een EDR oplossing is geen onderdeel van deze aanbesteding. 10. Gedurende openingstijden zitten SOC-analysten actief achter een monitoringscherm. Daarbuiten wordt de SOC analist standby getriggert door alerts.

47a		11. ref: E44 - E44, geldt dit alleen tijdens werkuren? 12. ref: E47- Klopt onze interpretatie van eis E47 dat - met uitzondering van de infrastructuur gebaseerd op virtuele machines - alle software en hardware door de inschrijver geleverd moet worden en diens eigendom dient te zijn? 13. ref: E48- Kunt u specificeren welke onderdelen onder de scope van de SIEM-oplossing vallen, en met name of NDR, EDR, Honeypots en CTI hier ook onder begrepen zijn? 14 . ref: E49 - Zijn de voorgestelde SLA-metrics definitief vastgesteld, of bestaat er ruimte voor onderhandeling over deze afspraken? 15 . ref: E51- Kunt u aangeven hoeveel Use Cases door de opdrachtgever aan de inschrijver zullen worden verstrekt? 16 . ref: E52- Kunt u een indicatie geven van het verwachte totale logvolume van beide gemeenten samen, uitgedrukt in zowel aantal logs als gigabytes? 17 . ref: E52 - Kan de log opslag in de cloud plaatsvinden, of moet deze on-prem zijn? 18 . ref: E55 - Kunt u gedetailleerde vereisten van het online dashboard specificeren? 19. ref: E56- Wie levert de MFA-dienst, de inschrijver of de opdrachtgever? Indien inschrijver, zijn hier specifieke voorkeuren of vereisten die hieraan worden gesteld? 20. ref:E57 -Gaat u ook akkoord met andere industriestandaardprotocollen?	11. Tijdens openingstijden (werkuren zijn niet in het Beschrijvend document gedefinieerd) 12. Alle benodigde onderdelen dienen door de inschrijver ter beschikking worden gesteld. zie ook paragraaf 3.14 van de Leidraad. Het begrip eigendom kan hier verwarrend zijn, aangezien software in de regel op licentiebasis beschikbaar wordt gemaakt. De inschrijver kan daarnaast gebruik maken van de dienstverlening van derden, voor zover dat past binnen de voorwaarden in de Leidraad en het Programma van Eisen. 13. Zie paragraaf 3.4 op pagina 10 van de Leidraad 14. Eis 49 is definitief vastgesteld. In het kader van deze aanbesteding kan er - op basis van de aanbestedingswetgeving- geen sprake zijn van onderhandelingen over de eisen uit de Leidraad of het Programma van Eisen. 15. Nee. De aanbestedende dienst wil starten met de use cases als beschreven in de Leidraad en het programma van eisen, maar sluit niet uit daar in de toekomst organisatiespecifieke use cases aan toe te willen voegen. 16. Nee, zie de beantwoording van punt 5 van vraag 47 17. deze kan in de Cloud plaatsvinden binnen de overige voorwaarden, zoals opslag in de EER. 18. Nee. Hier is ruimte voor kwalitatieve invulling door de inschrijvers als onderdeel van de beschrijving van de oplossing. 19. Wanneer voor het inloggen in het dashboard, gebruik wordt gemaakt van de SSO oplossing van de aanbestedende dienst, wordt MFA geregeld door de aanbestedende dienst. Wanneer direct op uw dashboard wordt ingelogd, levert u de MFA oplossing. 20. Nee
-----	--	---	--

47b		21. ref: E58 - Wordt er TopDesk API-documentatie overgedragen aan de inschrijver? 22 . ref:E60 - Wij beschouwen intern verkeer als al het verkeer van private subnet naar private subnet. Is dit een juiste veronderstelling? 23 . ref:E60 - Hoeveel SPAN-poorten zijn er nodig om al het interne en externe verkeer te monitoren, en bevinden deze zich op dezelfde fysieke locatie? 24 . ref:E63 - Welke systemen dient de honeypots na te bootsen, en kunt u een volledige en gedetailleerde lijst van te imiteren systemen aanleveren? 25 . ref: E72 - Is het toegestaan toegang te hebben tot een actuele CMDB om nieuwe CVE's te kunnen vergelijken met de software en hardware van de gemeenten? 26. ref: E72 - Is het toegestaan om tijdens de definitieve inschrijving nog tekstuele wijzigingen aan te brengen in ons voorstel, of dienen alle tekstuele aanpassingen vóór dit stadium te zijn doorgevoerd? 27. ref: E72 - Is er na definitieve gunning nog ruimte voor onderhandelingen over de contractvoorwaarden, of zijn alle voorwaarden na gunning definitief vastgesteld? 28. ref: E72 - Kunt u aangeven hoeveel Microsoft-licenties momenteel in gebruik zijn en om welke typen licenties (E3, E5) het specifiek gaat?	21. indien dit kan en mogelijk is, dan zullen we hieraan meewerken. 22. Interne netwerken zijn netwerken die worden beheerd door de aanbestedende dienst. Externe netwerken zijn netwerken die worden beheerd door derden, zoals het internet. 23. Gemeente Westland 4, Gemeente Midden Delfland 4. (Internet, serverLAN ClientLAN, etc.) Aantal kan afwijken. 24. zie eis E64. In uw beschrijving van de oplossing kunt u hier een nadere invulling aan geven. 25. In overleg met de gegunde inschrijver zal na gunning worden afgestemd hoe u deze informatie kunt verkrijgen. In uw beschrijving van de oplossing kunt u hiervoor een voorstel doen. 26. Nee, uw inschrijving is definitief op het moment van inschrijving (!), in aansluiting op de geldende aanbestedingswetgeving. 27. Nee, alle voorwaarden zijn in de aanbestedingsdocumentatie vastgelegd, in aansluiting op de geldende aanbestedingswetgeving. Er is na gunning geen onderhandelingsruimte (!). 28. Voor gemeente Westland 1500 E5 licenties en voor gemeente Midden-Delfland 340 E5 licenties
48	Artikel 26.10 GIBIT-2023	"Inschrijver acht het onwenselijk om rechten en plichten over te dragen conform artikel 26.10. Is Opdrachtgever bereid deze bepaling te laten vervallen? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?"	Nee, deze bepaling blijft van kracht. De aanbestedende dienst wil rekening houden met deze -op dit moment- onvoorziene omstandigheid.
49	Artikel 25.1 GIBIT-2023	"Bent u bereid om een aantal waarborgen toe te voegen met betrekking tot de audit, te weten (i) een maximum van een audit per jaar, (ii) een voorafgaande kennisgeving van ten minste drie weken, (iii) de mogelijkheid voor Inschrijver om een auditor af te wijzen indien dit een concurrent betreft en (iv) dat de auditwerkzaamheden de werkzaamheden/bedrijfsactiviteiten van Inschrijver niet hinderen of anderszins verstoren? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?"	Ja

50	Artikel 24.9 e.v. GIBIT-2023	De term 'ontbinden' heeft juridisch gezien het gevolg dat Opdrachtnemer de geleverde diensten moet terugnemen en dat Opdrachtnemer de door Opdrachtgever betaalde facturen moet terugbetalen. Gelet op de aard van de opdracht is dit slecht uitvoerbaar. Inschrijver vraagt u daarom het volgende toe te voegen: "Voor zover in de Voorwaarden en de Overeenkomst wordt gesproken over 'ontbinden' geldt dat dit enkel geldt voor toekomstige verplichtingen en geen ongedaanmakingsverplichtingen met zich meebrengt.". Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Nee, dit moet in ieder geval gelden voor alle verplichtingen vanaf het moment dat de inschrijver nalatig is.
51	Artikel 20.2 GIBIT-2023	"Teneinde eventuele misverstanden te voorkomen zouden wij graag zien dat deze bepaling als volgt wordt aangevuld: "Dit laat de bevoegdheid van Leverancier onverlet om de aan die diensten ten grondslag liggende onderdelen, algemene beginselen, ideeën, ontwerpen, documentatie, werken, programmeertalen en dergelijke, zonder enige beperking voor andere doeleinden toe te passen en te exploiteren, hetzij voor zichzelf hetzij voor derden. Evenmin tast een overdracht van rechten van intellectuele of industriële eigendom het recht van Leverancier aan om ten behoeve van zichzelf of derden producten en/of diensten te ontwikkelen die soortgelijk zijn aan die welke ten behoeve van Opdrachtgever zijn of worden geleverd." Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?"	Nee, Art 20.2 gaat expliciet over de gegevens van de opdrachtgever. Wanneer inschrijver in uitzonderingsgevallen gebruik wil maken van intellectueel of ander eigendom van de aanbestedende dienst kunnen daarover per geval eventueel aanvullende afspraken worden gemaakt. Bijvoorbeeld wanneer de aanbestedende dienst een use case ontwerpt die de inschrijver ook bij andere klanten wil gebruiken.

52	Artikel 18.6 GIBIT-2023	"Inschrijver vindt een boete van € 10.000 per overtreding erg hoog, zeker als zij maatregelen heeft genomen om de gevolgen te beperken. Inschrijver verzoekt u daarom om (i) Inschrijver toe te staan vertrouwelijke informatie binnen het concern te delen zonder sancties voor schending van de geheimhoudingsplicht en (ii) u te vragen artikel 18.6 als volgt aan te passen: ""Indien een partij geen redelijke maatregelen heeft genomen om de geheimhouding te waarborgen en/of de gevolgen van een schending van de geheimhoudingsplicht van artikel 18.1 te beperken, is deze partij aan de andere partij een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van € 500 per dag dat dit voortduurt, met een maximum van € 10.000"". Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo nee, kunt u uitleggen waarom niet? "	Niet akkoord. Opdrachtgever acht de boetebepaling in artikel 18.6 GIBIT redelijk en wil deze dan ook handhaven.
53	Artikel 16.5 ii GIBIT-2023	"De term grove schuld omvat zowel bewuste als onbewuste roekeloosheid. De geldende jurisprudentie voorziet echter slechts in een uitzondering op de exoneration in geval van opzet en bewuste roekeloosheid. Bent u dan ook bereid in artikel 16.5 ii de term 'groe schuld' te vervangen door de in de jurisprudentie gebruikte term 'bewuste roekeloosheid'? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?"	Niet akkoord. Op deze opdracht is de GIBIT 2023 van toepassing.
54	Artikel 16.1 GIBIT-2023	"Inschrijver wenst, zoals in de ICT-markt te doen gebruikelijk, aansprakelijkheid voor indirecte schade, waaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen, verminking of verlies van data en schade door bedrijfsstagnatie e.d. nadrukkelijk uit te sluiten en haar aansprakelijkheid voor toerekenbare tekortkoming(en) in de nakoming van de overeenkomst of anderszins, inclusief voor garanties en vrijwaringen, te beperken tot directe schade tot maximaal de waarde van de betreffende opdracht per jaar. Bent u tot deze aanpassingen bereid? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?"	Niet akkoord. Op deze opdracht is de GIBIT 2023 van toepassing. Het onderscheid tussen indirecte en directe schade komt bovendien niet terug in het BW en in de GIBIT ook niet.

55	Artikel 16.1 GIBIT-2023	Wilt u, gelet op het bepaalde in Voorschrift 3.9 D Gids proportionaliteit, het volgende (onderstreep) toevoegen aan artikel 16.1: "Indien een partij tekortschiet in de nakoming van een overeengekomen verplichting, daaronder begrepen garanties en vrijwaringen, of uit enige andere hoofde aansprakelijk is, kan de andere partij haar in gebreke stellen waarbij de nalatige partij alsnog een redelijke termijn voor de nakoming wordt gegund. (...)". Zo nee, kunt u dan aangeven hoe u een onbeperkte aansprakelijkheid wordt voorkomen voor schade, anders dan uit hoofde van een tekortkoming in de nakoming?	Niet akkoord. Naast de bepalingen van de GIBIT is het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Van onbeperkte aansprakelijkheid is dan ook geen sprake, omdat de aansprakelijkheid wordt beperkt door de kaders van het BW.
56	Artikel 12.1 iv GIBIT-2023	De verplichting van Opdrachtnemer de Prestatie te onderhouden, is afhankelijk van de gesloten SLA. Een verplichting voor Opdrachtnemer tot 2 jaar na datum van Acceptatie de Prestatie te onderhouden hoort dan ook niet in de algemene voorwaarden. Bent u bereid dit artikel te laten vervallen? Indien dit niet akkoord is, kunt u dan bevestigen dat Opdrachtgever zich op voorhand verplicht tot 2 jaar na datum van Acceptatie de vergoeding voor de SLA te voldoen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Niet van toepassing: De acceptatie dient binnen 3 maanden na aanvang van de overeenkomst plaats te vinden. De overeenkomst wordt aangegaan voor 3 jaar. Daarmee gaan de verplichtingen van de inschrijver op basis van de Leidraad en het Programma van Eisen verder dan in Art 12.1 GIBIT is aangegeven.
57	Artikel 11.6 GIBIT-2023	"Bent u bereid te wijzigen dat de termijn van 30 dagen begint te lopen vanaf de factuurdatum? Wilt u verder in verband daarmee aan artikel 11 toevoegen dat Opdrachtgever met bekwame spoed de juistheid van de factuur zal onderzoeken en eventuele onjuistheden of vermoede onjuistheden aan Inschrijver zal melden? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren? "	In het programma van eisen zijn facturatieeisen opgenomen onder in Eis 21 t/m E26.
58	Artikel 9.5 GIBIT-2023	"Bent u bereid het artikel zodanig aan te passen dat dit enkel geldt voor substantiële Gebreken, en niet bij ieder mogelijk Gebrek? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?"	Niet akkoord. Opdrachtgever wil vanwege de eenduidigheid van het begrip 'gebreken', artikel 9.5 GIBIT niet aanpassen.
59	Bijlage 4 Programma van Eisen	E10. Is het mogelijk om hier het Verenigd Koninkrijk aan toe te voegen, gezien hier vergelijkbare wetgeving geldt rond GDPR als in de EER?	Nee.
60	Bijlage 4 Programma van Eisen	E26. Vallen hieronder ook afspraken die inschrijvers met een vendor hebben gemaakt aangaande licenties die standaard goedkoper worden ingekocht (zogenaamde MSSP-licenties)?	Ja.

61	Bijlage 4 Programma van Eisen	E44. Voor inschrijver is het vanwege het feit dat er niemand 24 uur per dag werkt niet mogelijk hieraan te voldoen. Zou deze eis heroverwogen kunnen worden, waarbij bedacht moet worden dat zelfs binnen kantoor tijden deze eis niet haalbaar is.	Deze eis geldt voor de openingstijden, waarbij de mogelijkheid van een competente vervanger expliciet is aangegeven.
62	Bijlage 4 Programma van Eisen	E60. Is er ruimte om de NDR op een andere manier te laten werken en alleen de alerts uit de netwerksensor binnen te laten komen in het SIEM?	Ja.
63	Bijlage 4 Programma van Eisen	E60/61. Kan er aangegeven worden om hoeveel netwerkverkeer het hier maximaal gaat (in Gbps) en op hoeveel verschillende fysieke locaties dit verkeer kan worden aangeleverd.	10 Gbps maximaal. 1 locatie
64	Aanpassingen n.a.v. Nvl rondes	Inschrijver neemt aan dat de overeenkomst en de verwerkersovereenkomst worden aangepast naar aanleiding van de antwoorden in de Nvl. Klopt deze aanname?	Ja.
65	Bijlagen 12A en 12B - art. 14.3	In artikel 14.3 wordt verwezen naar de in artikel 1.1 opgenomen documenten. Het eerste document in artikel 1.1 is echter (opnieuw) de overeenkomst. Kunt u aangeven wat de rangorde is?	1. De overeenkomst 2. De verwerkersovereenkomst 3. Verslag van het verificatiegesprek.; 4. De Nota van Inlichtingen; 5. Beschrijvend document incl. Bijlagen; 6. De Inschrijving van de Leverancier 7. SLA
66	Beschrijvend Document - par. 6.4 - Verzekering	Ten behoeve van de uitoefening van zijn bedrijf heeft inschrijver verzekeringen uitgenomen op condities die voor zijn bedrijf te doen gebruikelijk zijn. Leverancier zal deze verzekeringen ten behoeve van deze overeenkomst in stand houden. Het is hem niet toegestaan een kopie van de polis te verstrekken. Leverancier zal zijn makelaar vragen een bewijs van verzekering door middel van een certificaat te verstrekken. Wij gaan ervan uit dat wij hiermee kunnen volstaan. Is deze aanname juist?	Dit bewijsstuk is een polis van de vereiste verzekering of een toereikende verklaring van de verzekeringsmaatschappij waaruit blijkt dat de Inschrijver verzekerd is zoals vereist in het Beschrijvend document stukken.
67	Beschrijvend Document - par. 6.4 - Verzekering	Inschrijver wordt vanuit de verzekeraar verplicht maximale bedragen op te nemen in plaats van minimale bedragen. Bent u bereid de tekst als volgt te wijzigen: "...per gebeurtenis maximaal € 2.500.000,- per gebeurtenis en per jaar maximaal € 5.000.000,- ..."?	Nee.

68	Beschrijvend Document - par. 4.7 - Ondertekening Inschrijving	De inschrijving zal waarschijnlijk worden ondertekend door een persoon die wel is opgenomen in de Kamer van Koophandel, maar wiens procuratie niet voldoende is om de inschrijving rechtsgeldig te ondertekenen gelet op de geraamde opdrachtwaarde. De vertegenwoordigingsbevoegdheid van deze ondertekenaar zal blijken uit een volmacht, die wordt afgegeven door een persoon die wel rechtsgeldig kan ondertekenen voor de geraamde opdrachtwaarde. Leverancier gaat ervan uit dat het toevoegen van deze volmacht en het uittreksel van de KvK voldoende is voor de rechtsgeldige ondertekening van de inschrijving. Kunt u dit bevestigen?	Ja, een tekenbevoegd bestuurder mag een ander machtigen om namens hem de inschrijving te ondertekenen, door een getekende verklaring met die strekking (inclusief uittreksel KvK).
69	Beschrijvend Document - par. 4.7 - Ondertekening Inschrijving	Kunt u bevestigen dat een elektronische handtekening middels Adobe Sign volstaat voor het ondertekenen van de stukken?	Akkoord.
70	Beschrijvend Document - par. 3.15 en Bijlage 13 art. 2.e - Wachtkamerovereenkomst	Leverancier acht het redelijk dat de duur van de nieuwe overeenkomst gelijk is aan de duur van de initiële overeenkomst, namelijk 3 jaar met tweemaal de optie te verlengen met 2 jaar. De prijzen van leverancier zijn immers gebaseerd op deze initiële looptijd met eventuele verlenging en het zou hierdoor onredelijk zijn als de looptijd bijvoorbeeld 2 jaar is. Bent u bereid dit aan te passen?	Niet akkoord. Als de wachtkamerovereenkomst in werking treedt, is dat voor de resterende contractsduur en verlengingsopties.
71	Bijlage 13 - Wachtkamerovereenkomst	We willen u graag verzoeken om in de tekst van de Wachtkamerovereenkomst aan te geven dat indexering van toepassing is op de Wachtkamerovereenkomst. Bent u hiertoe bereid?	Indexering is geregeld in eis 6 van de Aanbestedingsvoorwaarden en geldt ook voor de nummer 2 in rangorde als de wachtkamerovereenkomst daadwerkelijk in werking treedt.

72	Bijlage 8 - Geheimhouding sverklaring (NDA)	Leverancier acht het redelijk dat een eventueel verbeurde boete in dit geval in mindering strekt op een eventuele schadevergoeding. Bent u daartoe bereid? Het is leverancier niet toegestaan om ongelimiteerde aansprakelijkheid voor schade te aanvaarden. Leverancier ziet graag toegevoegd dat de totale aansprakelijkheid van partijen wegens een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de Geheimhoudingsovereenkomst beperkt is tot vergoeding van de schade tot maximaal € 100.000,- per jaar. Deze beperking is niet van toepassing indien en voor zover de schade het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van een van de partijen. Bent u hiertoe bereid?	Opdrachtgever is akkoord dat een eventueel verbeurde boete in mindering wordt gebracht op een eventuele schadevergoeding. Opdrachtgever is niet bereid de totale aansprakelijkheid van partijen wegens een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de Geheimhoudingsovereenkomst te beperken tot maximaal € 100.000 per jaar.
73	Bijlagen 12A en 12B - art. 7.2	U geeft hier het volgende aan: "Leverancier verzorgt de Implementatie van Updates en Upgrades zodra deze beschikbaar zijn, doch zonder nadere vergoeding. Bij Implementatie van een Update zal in beginsel geen Acceptatieprocedure plaatsvinden." Kunt u toelichten wat u exact onder updates en upgrades verstaat en is uw verwachting dat alle upgrades (extra functionaliteiten) vrij van kosten zijn?	Onder updates en upgrades vallen nieuwe versies van gebruikte software, waaronder beveiligingsupdates/patches en functionele updates. Zie Programma van Eisen Eis 16, E17, E50 De updates zijn vrij van kosten omdat deze noodzakelijk zijn om de dienstverlening te leveren en daarom onderdeel dienen te zijn van de aanbestedingssom."
74	Bijlage 5 - Prijsopgave	Kunt u bevestigen dat het is toegestaan om, indien nodig, het aantal regels onder het kopje "Overige jaarlijkse kosten" (vanaf regel 59) uit te breiden?	Ja.
75	Beschrijvend Document - par. 4.2 - Planning	Gezien de hoeveelheid juridische documenten, de tijdslijnen en het feit dat de komende periode voor alle betrokken partijen vaak de drukste periode van het jaar is, willen wij u verzoeken om in de 2e vragenronde van 6 januari de mogelijkheid te geven voor het stellen van eventuele nieuwe vragen en gegadigden zo voldoende tijd te bieden om (o.a. de juridische) stukken in voldoende detail te kunnen beoordelen. Bent u hiertoe bereid?	Dit is akkoord.

76	Beschrijvend Document - par. 3.4 - Omschrijving van de opdracht	Endpoint Security - Welke endpoint beveiliging wordt momenteel ingezet?	Microsoft Defender for Endpoint
77	Beschrijvend Document - par. 3.4 - Omschrijving van de opdracht	Honeypots - In hoeveel VLAN's dient Honeypots technologie te worden geïmplementeerd?	In uw beschrijving van de oplossing doet u hiervoor een voorstel.
78	Beschrijvend Document - par. 3.4 - Omschrijving van de opdracht	NDR - Met hoeveel throughput (Gbps) voor NDR moet rekening worden gehouden?	10 Gbps maximaal. 1 locatie
79	Bijlage 8 - Geheimhouding sverklaring (NDA)	Wij willen u dringend verzoeken om vragen t.a.v. Bijlage 8 zo spoedig mogelijk te beantwoorden en niet te wachten tot het geplande moment voor Nvl antwoorden (9 december). Dit omdat de uitkomsten van vragen over Bijlage 8 nodig zijn voor het ondertekenen en indienen van deze Bijlage 8, waarna Bijlage 10 pas met gegadigden wordt gedeeld. Het wachten met beantwoorden van vragen over Bijlage 8 zal leiden tot vertraging van de informatievoorziening (het delen van Bijlage 10) en daarmee het proces.	Zie het antwoord op vraag 1.
80	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 25.1	Mag leverancier ervan uitgaan dat de onafhankelijke derde in onderling overleg tussen partijen wordt benoemd teneinde de 'onafhankelijkheid' te garanderen?	Ja
81	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 25.1	Leverancier ziet graag een beperking van één audit per jaar toegevoegd aan dit artikel gelet op de impact van een audit op de organisatie. Bent u daartoe bereid?	Nee

82	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 24.12	Leverancier acht de laatste zin niet redelijk aangezien het hier kennelijk ook kan gaan om ‘medeschuld’. In dat geval is het redelijk dat er naar rato van ieders schuld financieel wordt afgerekend. Bent u daartoe bereid?	Nee, opdrachtgever is hiertoe niet bereid.
83	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 24.11	Leverancier is van mening dat de situaties onder v) en vi) geen enkel effect behoeven te hebben op de uitvoering van de opdracht/dienst. Bent u bereid deze te verwijderen?	Nee, opdrachtgever is hiertoe niet bereid.
84	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 24.11	Bent u bereid de termijn van 12 maanden te verkorten naar 3 maanden? Het is namelijk niet redelijk om leverancier zolang in onzekerheid te laten.	Nee, opdrachtgever is hiertoe niet bereid.
85	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 24.10	Leverancier ziet aan deze bepaling graag toegevoegd dat indien u de ontbinding van de overeenkomst inroept de reeds door leverancier uitgevoerde werkzaamheden, verrichte leveringen en diensten worden afgerekend naar de stand van het werk op het moment van ontbinding. Bent u hiertoe bereid?	Nee, opdrachtgever is hiertoe niet bereid.
86	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 24.2	Leverancier acht een opzegtermijn van 18 maanden onredelijk en ziet “achttien (18) maanden” graag vervangen door een termijn van “zes (6) maanden”. Bent u hiertoe bereid?	Nee, opdrachtgever is hiertoe niet bereid.
87	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 23.1	Leverancier ziet graag toegevoegd dat opdrachtgever de reden voor vervanging aan leverancier kenbaar maakt. Bent u daartoe bereid?	Akkoord.
88	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 20.8	Leverancier acht deze bepaling niet redelijk aangezien het gaat om een ‘beweerdelijke’ schending die nog niet is komen vast te staan. Daarnaast kan de aansprakelijkstelling op onjuiste gronden zijn gebaseerd. Bent u bereid deze bepaling te verwijderen?	Nee, opdrachtgever is niet bereid artikel 20.8 GIBIT ('beweerde schending van intellectuele eigendomsrechten door derden') te verwijderen vanwege de potentieel grote gevolgen van zo'n claim."
89	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 20.6	Leverancier ziet graag “te harer keuze” vervangen door “te zijner keuze” zodat dit in lijn is met “voor zijn rekening” Daarnaast is het redelijk dat de keuze bij leverancier ligt. Bent u hiertoe bereid?	Nee, opdrachtgever is hiertoe niet bereid.
90	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 20.6	Leverancier acht het niet redelijk dat in het geval een dergelijke situatie dreigt dit artikel al van toepassing zou zijn en ziet graag dat de zin “of een dergelijke situatie dreigt” verwijderd wordt. Bent u hiertoe bereid?	Nee, opdrachtgever is hier niet toe bereid.
91	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 20.5	Leverancier stelt voor artikel 16.3 en 16.4 van overeenkomstige toepassing te laten zijn op dit artikel. Bent u hiertoe bereid? Tekstvoorstel toevoegen: "Op deze vrijwaring zijn de beperkingen van aansprakelijkheid als genoemd in artikel 16.3 en 16.4 van toepassing."	Niet akkoord.

92	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 20.5	Leverancier ziet deze bepaling graag beperkt tot de door leverancier ontwikkelde ICT Prestaties. Bent u daartoe bereid?	Nee, opdrachtgever is hiertoe niet bereid.
93	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 20.5	Leverancier levert onder andere producten van derde partijen. Leverancier is van mening dat deze vrijwaring in beginsel alleen kan worden verstrekt door de eigenaar / fabrikant van de hardware en/of software. Bent u bereid deze bepaling te verwijderen?	Niet akkoord.
94	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 20.4	Leverancier doet niet bij voorbaat afstand van zijn persoonlijkheidsrechten, die van zijn werknemers of derden, maar maakt daarover graag per geval concrete afspraken. Bent u hiertoe bereid?	Nee, opdrachtgever is hiertoe niet bereid.
95	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 20.3	Leverancier verleent gebruiksrechten op eigen software en op software van derde partijen op basis van zijn eigen (licentie)voorwaarden c.q. (licentie)voorwaarden van derde partijen. Dit is ook gebruikelijk in de branche. Kunt u hiermee instemmen?	Ja, voor zover deze niet strijdig is/zijn met onze uitvraag en er geen sprake is van een voorwaardelijke inschrijving. Omdat te beoordelen vragen wij u de licentievoorwaarden mee te sturen met uw inschrijving omdat te kunnen beoordelen.
96	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 19.2	Leverancier ziet graag aan dit artikel toegevoegd dat onder overmacht in ieder geval wordt verstaan pandemie, overheidsmaatregelen, grondstoffentekort, transportproblemen, overmacht aan de zijde van toeleveranciers, terrorisme, oorlog, oproer, natuurrampen en andere onvoorziene omstandigheden. Bent u hiertoe bereid?	Niet akkoord
97	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 18.6	Daarnaast stelt leverancier voor de boete aan te merken als een gefixeerde schadevergoeding. Bent u bereid dit aan te passen? Tekstvoorstel: "De partij die in dit artikel opgenomen geheimhoudingsverplichting schendt, is aan de andere partij een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van € 10.000,- per overtreding."	Niet akkoord. Opdrachtgever wil de boetebepaling in artikel 18.6 GIBIT handhaven.
98	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 18.4	De offerte van leverancier en daarmee de overeenkomst(en) bevatten vertrouwelijke informatie die specifiek is gedeeld met de betreffende gemeente voor een specifieke scope. Leverancier acht deze bepaling dan ook niet redelijk en verzoekt u vriendelijk deze bepaling te verwijderen. Bent u daartoe bereid?	Ja.

99	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 17.2	Ten behoeve van de uitoefening van zijn bedrijf heeft leverancier verzekeringen uitgenomen op condities die voor zijn bedrijf te doen gebruikelijk zijn. Leverancier zal deze verzekeringen ten behoeve van deze overeenkomst in stand houden. Leverancier zal zijn makelaar vragen een bewijs van verzekering door middel van een certificaat te verstrekken. Wij gaan ervan uit dat wij hiermee kunnen volstaan. Klopt deze aanname?	Zie het antwoord op vraag 66.
100	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 17.1	Ten behoeve van de uitoefening van zijn bedrijf heeft leverancier verzekeringen uitgenomen op condities die voor zijn bedrijf te doen gebruikelijk zijn. Leverancier zal deze verzekeringen ten behoeve van deze overeenkomst in stand houden. De verzekeringen zijn echter gebaseerd op de vragen/tekstvoorstellen, zoals geformuleerd bij artikel 16.2 t/m 16.5. Bent u bereid hiermee in te stemmen?	Het is opdrachtgever niet helemaal duidelijk wat u bedoelt. Het is aan de leverancier om zich te verzekeren voor alle aansprakelijkheid voortvloeiende uit de Overeenkomst en de onderhavige voorwaarden, waaronder in ieder geval begrepen beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid. De verzekering biedt anderszins in ieder geval aantoonbaar voldoende waarborgen ter dekking van eventuele aansprakelijkheid. Dus ook voor die gevallen waar de aansprakelijkheid niet beperkt is.
101	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 16.6	Ten aanzien van de laatste zin van dit artikel. Hoewel Leverancier bereid is een dergelijke vrijwaring te aanvaarden, dient deze wel gemaximeerd te worden. De laatste zin van dit artikel is wat leverancier betreft niet akkoord. Leverancier stelt voor de aansprakelijkheidsbeperking van artikel 16.3 en 16.4 van overeenkomstige toepassing te laten zijn op dit artikel. Bent u hiertoe bereid? Tekstvoorstel: Alle verplichtingen, ook die krachtens de belasting-, zorgverzekerings-en sociale verzekeringswetgeving met betrekking tot Personeel van Leverancier, komen ten laste van Leverancier. Leverancier vrijwaart Opdrachtgever tegen elke aansprakelijkheid die daarmee verband houdt. Op deze vrijwaring zijn de voorgaande beperkingen van aansprakelijkheid van toepassing.	Niet akkoord.
102	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 16.5	Het is leverancier niet toegestaan onbeperkte aansprakelijkheid voor schade te aanvaarden. Leverancier ziet graag dat de bepalingen onder i), iii) en iv) ook onder de aansprakelijkheidsbeperking van artikel 16.3 en 16.4 vallen. Bent u hiertoe bereid?	Niet akkoord. 16.5 is juist expliciet ingestoken om te borgen in welke gevallen de aansprakelijkheid niet beperkt is.

103	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 16.4	Hoewel aansprakelijkheid voor overige schade beperkt is tot een bedrag per gebeurtenis met een maximum per jaar betreft het een erg forse aansprakelijkheid ten opzichte van de opdrachtwaarde. Daarnaast ziet de aansprakelijkheid op alle schade. Dit is in strijd met het beleid van leverancier. Leverancier ziet deze bepaling graag als volgt aangepast: De aansprakelijkheid voor overige schade is beperkt tot de directe schade en bovendien tot een bedrag van ten hoogste 1 maal de hoogte van de Jaarvergoeding per jaar ongeacht het aantal gebeurtenissen. De aansprakelijkheid van leverancier voor gevolgschade en/of indirecte schade is uitgesloten. Onder gevolgschade en/of indirecte schade wordt onder andere verstaan gederfde winst, gemiste besparingen, geleden verlies, verminderde goodwill en schade door bedrijfsstagnatie. Bent u daartoe bereid?	"Niet akkoord. De omvang van de opdracht is beperkt relevant met betrekking tot de omvang van een eventuele schade. Het onderscheid tussen indirecte en directe schade komt bovendien niet terug in het BW waarop de GIBIT gebaseerd is. "
104	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 16.3	Hoewel aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade en daaruit voortvloeiende schade beperkt is tot een bedrag per gebeurtenis is het aantal gebeurtenissen ongelimiteerd. Daarnaast ziet de aansprakelijkheid op alle schade. Dit is allebei in strijd met het beleid van leverancier. Leverancier ziet deze bepaling graag als volgt aangepast: De in lid 1 bedoelde aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade is beperkt tot de directe schade en bovendien tot een bedrag van € 1.250.000,- per gebeurtenis met een maximum van € 2.500.000,-. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis. De aansprakelijkheid van partijen voor gevolgschade en/of indirecte schade is uitgesloten. Onder gevolgschade en/of indirecte schade wordt onder andere verstaan gederfde winst, gemiste besparingen, geleden verlies, verminderde goodwill en schade door bedrijfsstagnatie. Bent u daartoe bereid?	Niet akkoord.
105	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 16.2	Leverancier acht het redelijk dat hij in alle gevallen eerst in gebreke wordt gesteld voordat verzuim intreedt. Dit komt de rechtszekerheid ten goede. Bent u bereid hiermee in te stemmen?	Akkoord.
106	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 11.5	Leverancier acht de laatste zin onredelijk en stelt voor deze zin te verwijderen. Bent u hiertoe bereid?	Akkoord.

107	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 5.6	Vendoren leveren vaak onder eigendomsvoorbehoud. Bent u bereid de laatste zin te verwijderen?	Niet akkoord. Zie de toelichting op vraag 108.
108	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 5.6	Leverancier ziet de tekst graag gewijzigd in: "Voor zover de Overeenkomst strekt tot eigendomsoverdracht, vindt deze overdracht plaats bij Acceptatie en na volledige betaling door Opdrachtgever." Bent u bereid dit aan te passen?	Niet akkoord.
109	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 5.2	Leverancier stelt voor de zinsnede 'Dit laat de ... onverlet' te verwijderen, doch in ieder geval een nieuwe termijn te stellen voor de Aflevering. Kunt u hiermee instemmen?	Niet akkoord. Eigendomsoverdracht ligt bij deze aanbesteding niet voor de hand.
110	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 4.1	Leverancier acht het redelijk dat hij eerst in gebreke wordt gesteld voordat verzuim intreedt. Dit komt de rechtszekerheid ten goede. Bent u bereid hiermee in te stemmen? Tekstvoorstel: Toevoegen "In alle gevallen, derhalve ook indien partijen schriftelijk en uitdrukkelijk een uiterste termijn zijn overeengekomen, komt Leverancier wegens tijdsoverschrijding eerst in verzuim nadat Opdrachtgever hem schriftelijk in gebreke heeft gesteld."	Akkoord.
111	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 4.2	Leverancier acht het redelijk dat hij eerst in gebreke wordt gesteld voordat verzuim intreedt. Dit komt de rechtszekerheid ten goede. Bent u bereid hiermee in te stemmen? Tekstvoorstel: Toevoegen "In alle gevallen, derhalve ook indien partijen schriftelijk en uitdrukkelijk een uiterste termijn zijn overeengekomen, komt Leverancier wegens tijdsoverschrijding eerst in verzuim nadat Opdrachtgever hem schriftelijk in gebreke heeft gesteld."	Akkoord.
112	Bijlage 11 - GIBIT 2023 - art. 1.17	Kunt u specificeren wat bedoeld wordt met 'diverse tools voor gemeenten'?	Zie hiervoor www.gibit.nl .

113	Bijlage 8 geheimhoudings verklaring (NDA), artikel 2.5	Leverancier is van mening dat de boetes erg fors zijn en stelt deze als volgt aan te passen : In geval overtreding van het bepaalde in deze verklaring door Wederpartij, zijn medewerkers en/of door hem ingeschakelde derden verbeurt Wederpartij een onmiddellijk opeisbare, niet voor compensatie vatbare boete van € 2.500, - per gebeurtenis te vermeerderen met € 500, - per dag dat de overtreding voortduurt na constatering van de overtreding tot een maximum van € 10.000, - . Kunt u hiermee instemmen ?	Akkoord.
114	Bijlage 8 geheimhoudings verklaring (NDA), artikel 2.3	De medewerkers van leverancier zijn door middel van hun arbeidsovereenkomst gehouden tot geheimhouding. Het individueel door medewerkers van leverancier laten ondertekenen van een geheimhoudingsverklaring is naar de mening van leverancier niet nodig. Bent u bereid dit artikel te laten vervallen?	Ja
115	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTERE N VAN SOC- EN SIEM- DIENSTEN"" en bijlage 4"	Wij hebben een heel ander beeld bij een CERT, het team wat optreedt als er sprake is van een crisis (in dit geval gemapt op IT-security incidenten). Het melden van nieuwe kwetsbaarheden valt bij ons onder het kopje threat intelligence (naast een aantal andere vormen van threat intelligence). Is hier sprake van een spraakverwarring?	Dat is mogelijk. De in het Beschrijvend document (incl. Bijlage) gedefinieerde definitie dient te worden gebruikt.
116	Beschrijvend document : 3.5 en E2 bullet 8	Er wordt gesteld "In een tweede fase worden mogelijk ook on-premise en/of SaaS applicaties aangesloten" Vallen de logbronnen uitgelijst in Bijlage 9 Aansluiting Asset-typen.pdf onder het kopje Cloud SaaS ook geen onderdeel van de primaire fase?	De logbronnen in Bijlage 9 zijn alle onderdeel van de primaire fase.

117	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTEREN VAN SOC- EN SIEM-DIENSTEN""3.8	Er wordt in derze paragraaf gesteld "Bijvoorbeeld in het geval van een eventueel ontvlechting van de ICT -infrastructuur van de gemeente Midden-Delfland, zal het aantal assets van de gemeente Midden-Delfland worden gereduceerd naar nul, hetgeen past binnen de vorm van de Raamovereenkomst.", betekent dit dat gemeente Delftland op termijn zich geheel onttrekt van deze dienstverlening, zo niet kan dit dan worden verduidelijkt?	Dat kan niet worden uitgesloten.
118	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTEREN VAN SOC- EN SIEM-DIENSTEN""3.9	Valt onder MVOI ook het indienst hebben van mensen met een arbeidsbeperking zoals medewerkers met autisme?	Om de Social Return verplichting in te vullen kunt u uit diverse maatregelen en doelgroepen kiezen. Hiervoor verwijzen wij u naar het bouwblokkenschema in Bijlage 6.

119	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTERE N VAN SOC- EN SIEM- DIENSTEN""3. 10	Naar wat voor soort Varianten wordt hier verwezen, waar heeft deze paragraaf betrekking op?	Met varianten worden andere (mogelijk innovatieve) oplossingen bedoeld dan is uitgevraagd bij de aanbesteding.
120	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTERE N VAN SOC- EN SIEM- DIENSTEN""5. 3	De gestelde gestanddoeningstermijn van 3 maanden is waarschijnlijk te kort voor de gehele SOC SIEM implementatie. Zou de penvoerder deze willen oprekken naar ten minste 6 of zelfs wel 12 maanden? Kan er daarnaast worden aangegeven wat wel en niet in scope is van de gestanddoeningstermijn?	De gestanddoeningstermijn en de scope van de opdracht staan los van elkaar. Een gestanddoeningstermijn is de tijd dat een inschrijver op een aanbesteding de voorwaarden uit zijn offerte moet nakomen. Mocht er richting het einde van de gestanddoeningstermijn nog geen gunning zijn, dan kan de aanbestedende dienst aan inschrijvers verzoeken deze te verlengen. Voor de scope van de opdrachtverwijzen wij u naar het Beschrijvend docuent, paragraaf 3.4, 3.5 en bijlage 10.

121	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTEREN VAN SOC- EN SIEM-DIENSTEN""7. 1 C - bullet 2	U geeft aan dat de de gezamenlijke infrastructuur bij een van de (Azure) tenants is ondergebracht. Wij hosten onze SIEM oplossing niet in Azure maar in een private cloud oplossing. Hoe dient dit te worden geïnterpreteerd in deze situatie?	Deze informatie is gegeven omdat het niet bij alle SIEM oplossingen mogelijk is om loggegevens uit meerdere Azure Tennants in één SIEM te verwerken. Dit moet wel mogelijk zijn om een volledig beeld te hebben van alle loginformatie.
122	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTEREN VAN SOC- EN SIEM-DIENSTEN""7. 1 C - bullet 10	We nemen aan dat u hier Bijlage 9 Aansluiten Asset-typen bedoeld ipv Bijlage 14 Standaard verwerkersovereenkomst (v-2.51).	Dat is juist

123	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTERE N VAN SOC- EN SIEM- DIENSTEN""7. 1 C - bullet 10	We nemen aan dat u hier Bijlage 9 Aansluiten Asset-typen bedoeld ipv Bijlage 14 Standaard verwerkersovereenkomst (v-2.51).	Dat is juist
124	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTERE N VAN SOC- EN SIEM- DIENSTEN""7. 1 C - bullet 11	Maakt u bij hot storage nog onderscheid tussen opslag op SSD versus traditionele, op platters gestoelde harddisks?	Nee

125	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTERE N VAN SOC- EN SIEM- DIENSTEN""7. 1 C - bullet 14 en 15	Deze vraag lijkt te duiden op de behoefte van een EDR oplossing, is dit correct en kan dit dan worden toegevoegd?	Nee, maar het staat de inschrijver vrij gebruik te maken van de mogelijkheden van de door de aanbestedende dienst gebruikte EDR oplossing, namelijk Microsoft Defender for Endpoint
126	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTERE N VAN SOC- EN SIEM- DIENSTEN""7. 1 C - bullet 17	Er wordt geferereerd naar de geplande ontwikkeling van de ICT naar de cloud. Kunnen de gemeentes inzicht geven waaruit deze ontwikkelingen bestaan?	Gemeente Westland als Midden-Delfland koersen richting Microsoft cloud is ingezet, verwachting is om midden 2025 alle werkplekken naar Azure gemigreerd zijn. De verwachting is dat alle bedrijfsapplicaties in de komende 2 a 3 jaar verSaaSd zijn of naar Azure gemigreerd zijn.

127	"BESCHRIJVEND DOCUMENT EUROPESE AANBESTEDING VAN "HET LEVEREN EN HET IMPLEMENTEREN VAN SOC- EN SIEM-DIENSTEN""7. 1 D - bullet 1	Onze oplossing is instaat zelf een overzicht te geven van de dekkign van use cases gemapt op het MITRE ATT&CK framework maar gebruikt hier een andere duiding voor. Is het acceptabel dat we deze gebruiken inclusief een legenda met de duiding van de toegepaste kleuren?	Zoals aangegeven is er een voorkeur voor de Mitre Att&ck Navigator, maar dit is geen eis. Daarbij dienen wel de aangeven categorieen gebruikt te worden, om een goede vergelijkbaarheid mogelijk te maken.
128	Bijlage 4 'Programma van Eisen' E2 - bullet 1	Het oplossen van false-positives zal gedurende de gehele periode van dienstverlening plaatsvinden. Er worden immers regelmatig logbronnen en use cases toegevoegd of aangepast. Dit betekent dat een formele acceptatie nooit kan plaatsvinden. Hoe denken de gemeentes hiermee om te gaan?	Het gaat om de set van logbronnen en use cases bij acceptatie.
129	Bijlage 4 'Programma van Eisen' E2 - bullet 2	Nadat de eerte logbron is aangesloten kunnen al indicaties van compromise plaatsvinden. Wil de aanbieder dat het SOC hierop acteert dan betekent dat dat het SOC oeprationeel is. Het aansluiten van alle uitgelisjte logbronnen kan echter gemakkelijk 6 tot 9 maanden in de beslag nemen en de operationele fase vindt dan volgens uw uitvraag nog niet plaats. Hoe dient de aanbieder hiermee om te gaan?	Alle logbronnen in scope dienen binnen 3 maand aangesloten te zijn, conform Eis E3. Het SOC dient te acteren, zodra logbronnen aangesloten zijn.
130	Bijlage 4 'Programma van Eisen' E2 - bullet 4	Het is met onze oplossing niet mogelijk alle te monitoren logbronnen te kunnen isoleren, denk bv aan netwerkdevices, SaaS omgevingen, hyper visors, netapp controllers, etc. Daarnaast is EDR niet specifiek uitgevraagd (waarmee we wel Windows en Linux gebaseerde omgevingen kunnen isoleren). betekent dit dat het geen zin heeft voor ons in te schrijven op deze uitvraag?	U kunt voor het isoleren gebruik maken van de in de huidige infrastructuur aanwezige middelen, zoals EDR.
131	Bijlage 4 'Programma van Eisen' E3	Rekening houdend met de asset lijst is de eis om in 3 maanden de gehele scope te hebben aangesloten is in onze ogen niet reeel. Onze inschatting is dat hier een periode van 9 tot 12 maanden voor benodigd is. Kunt u aangeven waarop u uw inschatting van 3 maanden op heeft gebaseerd?	Op basis van ervaringen van andere gemeenten

132	Bijlage 4 'Programma van Eisen' 53	Accepteert de uitvrager dat de kosten van de dienstverlening zullen stijgen als de retentie periode wordt verhoogd?	Ja, mits deze kosten overeen komen met marktconforme kosten voor (cloud)storage
133	Bijlage 7 Presentatie 4	Hier is sprake van een EDR oplossing maar in het aanbestedings document wordt om een SIEM oplossing gevraagd en wordt in paragraaf 7.1 D bullet 1 ad 4 zelfs aangegeven dat EDR buiten scope is. U heeft tevens in paragraaf 5.4, alinea 4 aangegeven geen functionaliteit te tonen die niet geboden wordt middels de aangeboden SIEM oplossing. Kun u aangeven of u naast een SIEM oplossing ook opzoek bent naar een EDR oplossing?	Een EDR oplossing is niet in scope. U kunt voor het isoleren gebruik maken van de in de huidige infrastructuur aanwezige middelen, zoals EDR.
134	Bijlage 9	Dient de aanbieder rekening te houden met een reeds aanwezige AV-oplossing, zo ja welke en dient er aanvullend EDR te worden aangeboden?	We maken gebruik van Microsoft defender for endpoint en de AV/Sandbox van Fortinet in combinatie met SSL deep inspection en Fortimail. Het staat de inschrijver vrij gebruik te maken van de mogelijkheden van de door de aanbestedende dienst gebruikte EDR oplossing, namelijk Microsoft Defender
135	Bijlage 14 Concept Verwerkersovereenkomst, Artikel 4.2 (zie in deze ook artikel 25 GIBIT 2023)	Inschrijver stelt voor om de volgende waarborgen toe te voegen aan de beoogde audit: “(i) Een audit mag maximaal eenmaal per jaar plaatsvinden; (ii) Een beoogde audit zal een vooraankondiging van minstens twee weken omvatten; (iii) De auditor is een onafhankelijke en erkende auditor en dient geen concurrent te zijn van Opdrachtnemer; (iv) De auditwerkzaamheden mogen de operaties / werkzaamheden van Opdrachtnemer niet hinderen.” Bent u tot deze aanpassingen bereid? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Wij zijn niet bereid om over te gaan tot aanpassing van de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG. Wij hanteren als uitgangspunt dat aan de tekst van deze verwerkersovereenkomst niets wordt gewijzigd. Zie de toelichting bij dit artikel in Handreiking van de standaardverwerkersovereenkomst VNG: https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/handreiking-standaard-verwerkersovereenkomst-gemeenten/.
136	Bijlage 14 Concept Verwerkersovereenkomst, Artikel 5.2	Inschrijver acht het passend en gangbaar binnen de IT sector dat “alle maatregelen” zoals genoemd in dit artikel wordt vervangen door “alle redelijkerwijs benodigde maatregelen binnen de scope van de Overeenkomst”. Bent u tot deze aanpassingen bereid? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Wij zijn niet bereid om over te gaan tot aanpassing van de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG. Wij hanteren als uitgangspunt dat aan de tekst van deze verwerkersovereenkomst niets wordt gewijzigd. Deze verwerkersovereenkomst hoort bij de hoofdovereenkomst en is van toepassing op de persoonsgegevens zoals genoemd in bijlage 1. Dus valt het binnen de scope van de overeenkomst.

137	Bijlage 14 Concept Verwerkersovereenkomst, Artikel 5.1	Inschrijver acht het redelijk en gangbaar binnen de IT sector dit artikel aan te passen in een voor beide partijen redelijk artikel, namelijk: “ Indien Opdrachtnemer (pogingen tot) Inbreuken in verband met Persoonsgegevens signaleert, zal hij Opdrachtgever hierover zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 36 uur na constatering, inlichten en alle redelijkerwijs benodigde maatregelen binnen de scope van de Overeenkomst treffen om (verdere) schending van de AVG en/of andere regelgeving betreffende de verwerking van de Persoonsgegevens, te voorkomen of te beperken een en ander onverminderd de verplichting van Opdrachtnemer om de eventueel door Opdrachtgever daardoor geleden schade te vergoeden, mits deze niet toe te rekenen valt aan de Opdrachtgever.” Bent u tot deze aanpassingen bereid? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Wij zijn niet bereid om over te gaan tot aanpassing van de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG. Wij hanteren als uitgangspunt dat aan de tekst van deze verwerkersovereenkomst niets wordt gewijzigd. Zie de toelichting bij dit artikel in Handreiking van de standaardverwerkersovereenkomst VNG: https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/handreiking-standaard-verwerkersovereenkomst-gemeenten/.
138	Bijlage 12A en 12B Concept Overeenkomst, Artikel 14.3	De Nota('s) van Inlichtingen c.q. vragenronde (zoals genoemd in de 3e bullit) is een uitwerking en de specialisatie ten opzichte van de (generieke) Overeenkomst. Inschrijver stelt daarom voor om eerstgenoemde te laten prevaleren boven de Overeenkomst en dit in artikel 14.2 aan te passen. Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Niet akkoord. Indien van toepassing wordt de overeenkomst aangepast aan de Nota van Inlichtingen.
139	Bijlage 12A en 12B Concept Overeenkomst , Artikel 6.2 (nieuw)	Inschrijver stelt voor op te nemen in de Concept Overeenkomst dat: “Indien Opdrachtgever na oplevering van het overeengekomene niet aan Opdrachtnemer kenbaar heeft gemaakt dat zij de levering heeft gereviewed (en er zijn geen bevindingen), dan wel heeft (positief/negatief) beoordeeld, dan wel heeft geaccepteerd/ niet geaccepteerd of voorlopig geaccepteerd dan wel in gebruik heeft genomen, Opdrachtnemer gerechtigd is betreffende levering te factureren.” Bent u tot deze toevoeging bereid? Zou u dit willen bevestigen? Indien u dit niet wenst te bevestigen, wilt u dat dan motiveren?	Nee, facturatie vind pas plaats na expliciete acceptatie.

140	Bijlage 12A en 12B Concept Overeenkomst, Artikel 4.3	Er lijkt in artikel 4.3 e.e.a. te ontbreken, hetgeen in het Beschrijvend document op pagina 12 is opgenomen, dat partijen verlenging van de Overeenkomst 3 maanden voor het einde van de looptijd gezamenlijk schriftelijk overeen dienen te zijn gekomen. Inschrijver wenst dit graag opgenomen te hebben in de Overeenkomst om verwarring te voorkomen. Bent u tot deze toevoeging bereid? Zou u dit willen bevestigen? Indien u dit niet wenst te bevestigen, wilt u dat dan motiveren?	De tekst bij artikel 4.3 wordt hierop als volgt aangepast: Na afloop van de voornoemde looptijd, kan de overeenkomst worden verlengd. De verlenging dient 3 maanden voor het verstrijken van de Raamovereenkomst schriftelijk te worden overeengekomen.
141	Bijlage 11 GIBIT 2023, Artikel 22	Indien Inschrijver gebruik maakt of op verzoek van Opdrachtgever dient gebruik te maken van derden programmatuur dan is het gebruikelijk inde IT markt dat de voorwaarden van deze derde(n) van toepassing zijn, en prevaleren op Overeenkomst. Bent u bereid het navolgende (Third Party clause) op te nemen? “Indien en voor zover Inschrijver diensten en/of producten van derden middellijk aanbiedt en/of levert, zullen, mits door Inschrijver schriftelijk aan Opdrachtgever is meegedeeld dat het om diensten en/of producten van derden gaat of indien dat anderszins kenbaar is aan, Opdrachtgever voor wat betreft die diensten en/of producten de voorwaarden van die derden van toepassing zijn, met terzijdestelling van de daarvan afwijkende bepalingen in deze voorwaarden behoudens ingeval die voorwaarden afbreuk doen aan de rechten van Inschrijver zoals vastgelegd in deze voorwaarden. Opdrachtgever aanvaardt de bedoelde voorwaarden van derden. Deze voorwaarden liggen voor Opdrachtgever ter inzage bij Inschrijver en Inschrijver zal deze aan Opdrachtgever op zijn verzoek toezenden, dan wel door middel van zogenoemde shrinkwrap/ krimpfolie of click-through/doorklik of andere elektronische voorwaarden (doen) bekend maken. Indien en voor zover de bedoelde voorwaarden van derden in de verhouding tussen Opdrachtgever en Inschrijver om welke reden dan ook worden geacht niet van toepassing te zijn of buiten toepassing worden verklaard, geldt het bepaalde in deze voorwaarden.”	De gemeente is hiertoe niet bereid. Art. 22.5 dekt naar het oordeel van de gemeente het punt dat u aansnijdt.

142	Bijlage 11 GIBIT 2023, Artikel 20.8	Gezien de grote impact van een ontbinding van de overeenkomst is dit naar onze mening alleen redelijk wanneer in rechte wordt vastgesteld dat wij inderdaad inbreuk hebben gemaakt op de intellectuele eigendomsrechten van derden. Daarnaast lijkt ontbinding ons slechts gerechtvaardigd indien het voor ons redelijkerwijs niet mogelijk is om de inbreuk op te heffen door een gebruiksrecht van die derden te verkrijgen, of een alternatief Product voor Opdrachtgever te verzorgen, zoals gesteld in voorgaande. Bent u tot deze aanpassing c.q. toevoeging bereid? Zou u dit willen bevestigen? Indien u dit niet wenst te bevestigen, wilt u dat dan motiveren?	Akkoord.
143	Bijlage 11 GIBIT 2023, Artikel 20.5	Het “schadeloos voor alle aanspraken stellen” op onze kosten ten aanzien van stagnatie in bedrijfsvoering is slechts redelijk voor zover deze maatregelen noodzakelijk zijn om stagnatie in de bedrijfsvoering te voorkomen. Ben u tot deze toevoeging bereid? Zou u dit willen bevestigen? Indien u dit niet wenst te bevestigen, wilt u dat dan motiveren?	Akkoord.
144	Bijlage 8 Geheimhouding sverklaring, Artikel 2	Inschrijver acht het redelijk en gangbaar in de IT-markt dat dit artikel wederkerig gemaakt wordt. Zou u dit willen bevestigen? Indien u dit niet wenst te bevestigen, wilt u dat dan motiveren?	Nee, het document waar de geheimhoudingsverklaring over gaat, is een document van de aanbestedende dienst. Overige geheimhouding is elders geregeld.
145	Bijlage 8 Geheimhouding sverklaring, Artikel 2 lid 5	Inschrijver acht het redelijk en proportioneel gezien de aard van de dienstverlening, en de maatregelen die Inschrijver treft in het kader van de dienstverlening dat de boetes zoals genoemd in artikel 2 lid 5 verlaagd worden. Deze zijn nu onredelijk hoog. Bent u bereid de boete van 10.000 euro aan te passen naar 1.000 euro, en het maximum tot 10.000 euro aan te passen? Zou u dit willen bevestigen? Indien u dit niet wenst te bevestigen, wilt u dat dan motiveren?	Zie het antwoord op vraag 179.
146	Beschrijvend document, 7 gunningscriteria en beoordeling, A prijs	Wij begrijpen niet hoe jaarlijkse kosten voor 3 jaar (ondergrens nvt, bovengrens Eur 200.000) zich verhoud tot de totale inschrijfprijs (ondergrens Eur 325.000, bovengrens Eur 650.000). Kunt u dit toelichten?	Aan de jaarlijkse kosten is een maximum van 200.000 Euro verbonden zonder ondergrens. Aan het inschrijfbedrag is een minimum van 325000 Euro verbonden en een maximum van 650.000 Euro.

147	Bijlage 7	"Laat een handleiding voor het configureren van de Fortinet Firewall zien....". Wij begrijpen deze vraag niet. De titel van de uitvraag is "Het leveren en implementeren van SOC en SIEM diensten". Waarom vraagt u een handleiding uit voor het configureren van de Fortinet Firewall wat niet tot de scope van de uitvraag hoort?	Het gaat om de configuratie van de Fortinet Firewall voor het leveren van loginformatie en het aansluiten aan uw SIEM-oplossing.
148	Beschrijvend document, 5.4 demonstratie	"De beste drie in rangorde geëindigde Inschrijvers worden uitgenodigd om de aangeboden ICT-oplossing tijdens een presentatie te demonstreren (niet vrijblijvend)." Wij gaan er vanuit dat dit een presentatie is en niet een live demonstratie zoals we ook afleiden op bijlage 7. Correct?	U bent vrij in de invulling van de presentatie door middel van slides, demonstraties en andere middelen, zolang u de casussen uit bijlage 7 binnen het daarin genoemde tijdsbestek behandelt.
149	Beschrijvend document, 3.8 motivering gemaakte keuzes, pagina 10	U geeft als voorbeeld voor het niet hebben van een afnameverplichting en omzetgarantie het eventueel ontvlechting van de ICT - infrastructuur van de gemeente Midden -Delfland, waarbij het aantal assets van de gemeente Midden -Delfland wordt gereduceerd naar nul. Is dit een reeel scenario? En zo ja, in welk tijdsbestek verwacht u dat dit gaat spelen? Gaan in dat geval de assets over naar Gemeente Westland?	Beide gemeenten zijn bezig met een meerjarige transitie van on-premise omgevingen naar de cloud. Het is de vraag of de samenwerking in de toekomst nog op de huidige wijze wordt vormgegeven. Het is nog onduidelijk of en wanneer de samenwerking eventueel wijzigt of stopt. We willen de mogelijkheid tot ontvlechting in ieder geval open houden. We verwachten op dit moment niet dat de samenwerking binnen de looptijd van het contract met de leverancier wordt beëindigd.
150	Verwerkersovereenkomst artikel 5.4	Inschrijver acht het van belang dat voldoende duidelijk is dat het melden van een Inbreuk te allen tijde de verantwoordelijkheid blijft van de gemeente. Is de gemeente daarom bereid om de bepaling als volgt aan te passen? "Het melden van een Inbreuk bij de toezichthoudende autoriteit en/of Betrokkene blijft te allen tijde uitsluitende de verantwoordelijkheid van Verwerkingsverantwoordelijke. Verwerkingsverantwoordelijke beslist derhalve of de Inbreuk moet worden gemeld bij de toezichthoudende autoriteit en/of Betrokkene. Verwerker ondersteunt de Verwerkingsverantwoordelijke slechts in redelijkheid waar nodig bij de melding aan de toezichthoudende autoriteit en/of Betrokkene."	Wij zijn niet bereid om over te gaan tot aanpassing van de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG. Wij hanteren als uitgangspunt dat aan de tekst van deze verwerkersovereenkomst niets wordt gewijzigd. "Verwerker ondersteunt de Verwerkingsverantwoordelijke waar nodig bij de melding aan de toezichthoudende autoriteit en/of Betrokkene." Dat houdt dus in dat de beslissing om de inbreuk te melden bij de toezichthoudende autoriteit en/of de betrokkene ligt bij de verwerkingsverantwoordelijke en niet bij de verwerker. Zie de toelichting bij dit artikel in Handreiking van de standaardverwerkersovereenkomst VNG: https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/handreiking-standaard-verwerkersovereenkomst-gemeenten/.

151	Verwerkersovereenkomst - artikel 5.1	Inschrijver begrijpt het belang van de gemeente bij een verplichting om de gemeente zonder onredelijke vertraging te informeren over een inbreuk. Evenwel is voor Inschrijver onduidelijk waarom er uiterlijk binnen 24 uur voldaan moet worden aan deze informatieplicht - deze termijn is operationeel niet altijd haalbaar voor Inschrijver. De wettelijke termijn op grond van de Wet meldplicht datalekken gaat bovendien eerst pas lopen op het moment dat de gemeente daadwerkelijk is geïnformeerd door Inschrijver en bedraagt 72 uur. Inschrijver zit daarom niet in waarom voor haar een veel kortere termijn zou moeten gelden. Is de gemeente derhalve bereid om de bepaling als volgt te wijzigen? "Verwerker zal Verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging, maar uiterlijk binnen 72 uur, informeren na vaststelling van een (vermoedelijke) Inbreuk in verband met Persoonsgegevens. Verwerker vermeldt hierbij voor zover bekend de vermeende oorzaak van de (vermoedelijke) Inbreuk, de categorie persoonsgegevens, de categorie betrokkenen en het aantal betrokkenen."	Wij zijn niet bereid om over te gaan tot aanpassing van de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG. Wij hanteren als uitgangspunt dat aan de tekst van deze verwerkersovereenkomst niets wordt gewijzigd. Zie de toelichting bij dit artikel in Handreiking van de standaardverwerkersovereenkomst VNG: https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/handreiking-standaard-verwerkersovereenkomst-gemeenten/. Bovendien geldt de Wet Meldplicht Datalekken niet meer, maar de AVG.
152	Verwerkersovereenkomst - artikel 4.6	Inschrijver acht het van belang dat voldoende duidelijk is dat het behandelen van verzoeken van een betrokkene te allen tijde de verantwoordelijkheid van Verwerkingsverantwoordelijke blijft. Is de gemeente daarom bereid om de bepaling als volgt aan te passen? "Als een betrokkene een beroep doet op zijn rechten zoals genoemd in artikel 12 t/m 22 AVG, helpt Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke om daarop binnen de wettelijke termijnen een beslissing te nemen. Het behandelen van verzoeken of vragen van betrokkenen blijft te allen tijde uitsluitend de verantwoordelijkheid van de Verwerkingsverantwoordelijke."	Wij zijn niet bereid om over te gaan tot aanpassing van de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG. Wij hanteren als uitgangspunt dat aan de tekst van deze verwerkersovereenkomst niets wordt gewijzigd. Zie bovendien de toelichting bij dit artikel in Handreiking van de standaardverwerkersovereenkomst VNG: https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/handreiking-standaard-verwerkersovereenkomst-gemeenten/.

153	Verwerkersovereenkomst - artikel 4.2	Inschrijver begrijpt het belang van de gemeente bij een controlerecht via een audit. Inschrijver wil zich daar ook aan conformeren, maar acht het in haar belang dat een dergelijke audit de bedrijfsvoering van Inschrijver niet, althans zo min mogelijk zal frustreren. Is de gemeente daarom bereid om deze bepaling als volgt te wijzigen? "Tenzij anders vereist op grond van een wettelijke verplichting is Verwerkingsverantwoordelijke gerechtigd maximaal eenmaal per jaar een audit uit te voeren. Verwerker verleent alle redelijke benodigde medewerking aan audits uitgevoerd door een gecertificeerde auditor over de nakoming van de afspraken binnen deze Verwerkersovereenkomst en Bijlagen, tenzij Verwerker door middel van een geldige certificering, die periodiek door een geaccrediteerde instelling wordt getoetst, heeft aangetoond dat Verwerker de gemaakte afspraken nakomt. Een audit wordt te allen tijde tenminste 60 dagen van tevoren aangekondigd en zal uitsluitend tijdens kantooruren plaatsvinden. De audit neemt steeds maximaal drie werkdagen in beslag. De kosten van deze audit worden gedragen door Verwerkingsverantwoordelijke (zowel eigen kosten als kosten van Verwerker), tenzij de auditor één of meer tekortkomingen van niet ondergeschikte aard van Verwerker constateert die ten nadele zijn van Verwerkingsverantwoordelijke."	Wij zijn niet bereid om over te gaan tot aanpassing van de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG. Wij hanteren als uitgangspunt dat aan de tekst van deze verwerkersovereenkomst niets wordt gewijzigd. Zie de toelichting bij dit artikel in Handreiking van de standaardverwerkersovereenkomst VNG: https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/handreiking-standaard-verwerkersovereenkomst-gemeenten/.
-----	--------------------------------------	---	---

154	Verwerkersovereenkomst - artikel 3.1	Inschrijver begrijpt het belang van de gemeente bij deze inkadering van de verwerking door Inschrijver. Evenwel acht Inschrijver het ook van belang dat zij er vanuit kan gaan dat de Persoonsgegevens die Inschrijver namens de gemeente verwerkt, rechtmatig zijn verkregen door de gemeente. Is de gemeente derhalve bereid om de bepaling als volgt aan te passen? "Verwerker verwerkt de door of via Verwerkingsverantwoordelijke ter beschikking gestelde Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht van Verwerkingsverantwoordelijke voor de uitvoering van de Hoofdovereenkomst en uitsluitend overeenkomstig schriftelijke instructies van Verwerkingsverantwoordelijke, tenzij een op Verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke wettelijke bepaling hem tot verwerking verplicht. Verwerkingsverantwoordelijke garandeert dat de door haar aan Verwerker ter beschikking gestelde Persoonsgegevens rechtmatig zijn verkregen en door Verwerkingsverantwoordelijke ter beschikking gesteld mogen worden aan Verwerker. In geval van een wettelijke verplichting voor de verwerking zal Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke, voorafgaand aan de verwerking, daarvan zonder onredelijke vertraging in kennis stellen, tenzij die wetgeving deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt."	Wij zijn niet bereid om over te gaan tot aanpassing van de standaard verwerkersovereenkomst van de VNG. Wij hanteren als uitgangspunt dat aan de tekst van deze verwerkersovereenkomst niets wordt gewijzigd. Zie de toelichting bij dit artikel in Handreiking van de standaardverwerkersovereenkomst VNG: https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/product/handreiking-standaard-verwerkersovereenkomst-gemeenten/.
-----	--------------------------------------	--	---

155	GIBIT - 2023 Artikel 31.4	Inschrijver begrijpt dat de gemeente eist dat Dienstverlening op Afstand niet zo maar door Leverancier kan worden opgeschort. Inschrijver acht het echter redelijk als de dienstverlening op te schorten wanneer de gemeente niet voldoet aan de wezenlijke verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst (waaronder betalingsverplichtingen) gedurende een periode van tenminste drie maanden. Is de gemeente bereid om de bepaling als volgt te wijzigen? "Leverancier is niet gerechtigd de Dienstverlening op Afstand op te schorten, behalve voor zover voortzetting redelijkerwijs niet gevegd kan worden. Evenwel is Leverancier gerechtigd de Dienstverlening op Afstand op te schorten als Opdrachtgever haar verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst niet nakomt voor een periode die langer dan drie maanden (voort)duurt."	Niet akkoord.
156	GIBIT - 2023 Artikel 25.1	Inschrijver begrijpt het belang van de gemeente bij een controlerecht via een audit. Inschrijver wil zich daar ook aan conformeren, maar acht het in haar belang dat een dergelijke audit de bedrijfsvoering van Inschrijver niet, althans zo min mogelijk zal frusteren. Is de gemeente daarom bereid om deze bepaling als volgt te wijzigen? "Opdrachtgever is gerechtigd de naleving door Leverancier van de wezenlijke verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst, de Inkoopvoorwaarden en de daarmee samenhangende overeenkomsten (SLA, verwerkersovereenkomst, etc.), alsmede de juistheid van toegezonden facturen, binnen een redelijke termijn (van tenminste 60 dagen na aankondiging) maximaal eenmaal per jaar door een onafhankelijke ter zake deskundige aan geheimhouding gebonden derde te laten controleren. Een dergelijke controle of audit zal te allen tijde uitsluitend onder kantoortijden plaatsvinden en maximaal drie dagen in beslag nemen."	Niet akkoord.

157	GIBIT - 2023 Artikel 24.9	Inschrijver gaat principieel niet akkoord met fatale termijnen en wil te allen tijde altijd eerst ingebreke gesteld worden. Is de gemeente om die reden bereid de bepaling als volgt te wijzigen? "Indien een partij tekortschiet in de nakoming van een overeengekomen verplichting, kan de andere partij haar in gebreke stellen waarbij de nalatige partij alsnog een redelijke termijn voor de nakoming wordt gegund. Blijft nakoming ook dan uit dan is de nalatige partij in verzuim. Ingebrekestelling is slechts dan niet vereist in het geval dat nakoming blijvend onmogelijk is, pf indien uit een mededeling dan wel de houding van de andere partij moet worden afgeleid dat deze in de nakoming van haar verplichting zal tekortschieten."	Akkoord.
158	GIBIT - 2023 Artikel 20.8	Inschrijver acht het redelijk en ook marktconform dat de vrijwaring zoals opgenomen in artikel 20.5 de enige remedie is die de gemeente ter beschikking staat. Is de gemeente derhalve bereid deze bepaling buiten toepassing te verklaren? Zo nee waarom niet?	Akkoord.

159	GIBIT - 2023 Artikel 20.5	Inschrijver begrijpt het belang van de gemeente bij een vrijwaring tegen aanspraken van derden met betrekking tot IP. Echter, Leverancier acht het wel van belang dat die vrijwaring wordt uitgesloten voor handelingen welke kunnen worden toegerekend aan de gemeente, en als gevolg waarvan derden hun aanspraken doen laten gelden. Is de gemeente bereid de bepaling derhalve als volgt te wijzigen? "Leverancier garandeert dat de door hem aan Opdrachtgever verstrekte ICT Prestatie geen inbreuk maken op enige intellectuele eigendomsrechten of andere rechten, waaronder persoonslijksrechten, van derden. Leverancier vrijwaart Opdrachtgever tegen alle aanspraken van derden gebaseerd op de stelling dat door Leverancier aan Opdrachtgever ter beschikking gestelde ICT Prestatie, inbreuk maken op bedoelde intellectuele eigendoms rechten van die derden, onder voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier onverwijld schriftelijk informeert over het bestaan en de inhoud van de aanspraak en de afhandeling van de zaak, waaronder het treffen van eventuele schikkingen, geheel overlaat aan Leverancier. Opdrachtgever zal daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking verlenen, zodat Leverancier zich effectief tegen deze aanspraken kan verweren. De verplichting tot vrijwaring vervalt indien de verweten inbreuk verband houdt (i) met door Opdrachtgever aan Leverancier ter beschikking gestelde werken of materialen, dan wel (ii) met wijzigingen die Opdrachtgever zonder schriftelijke toestemming van Leverancier in de Software, Hardware, websites, databestanden, apparatuur of andere werken of materialen heeft aangebracht of heeft laten aanbrengen. Leverancier is te allen tijde slechts gehouden tot betaling van de daadwerkelijk schadevergoeding waartoe hij in een eventuele gerechtelijke procedure wordt veroordeeld, dan wel de vergoeding waarover hij in een eventuele schikking overeenstemming over bereikt."	Akkoord.
160	GIBIT - 2023 Artikel 18.6	Inschrijver acht het niet redelijk en disproportioneel dat de boete niet beperkt is tot een maximaal bedrag. Is Aanbestedende Dienst bereid om de boete maximaliseren op € 25.000,- per contractjaar?	Niet akkoord. Opdrachtgever wil de boetebepaling in artikel 18.6 GIBIT handhaven.

161	GIBIT - 2023 Artikel 16.5	Artikel 16.5 sub IV GIBIT 2023 luidt als volgt: “De in dit artikel opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid zijn niet van toepassing: ten aanzien van de door toezichthoudende autoriteit opgelegde boetes: (1. voor zover die boetes ook rechtstreeks aan Leverancier hadden kunnen worden opgelegd, maar niet zijn opgelegd; en 2. onder de voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier: a. onverwijld schriftelijk informeert over een door een toezichthoudende autoriteit gestart onderzoek dat kan leiden tot een boete alsmede over en het bestaan en de inhoud van de opgelegde boete; en b. Leverancier volledig betreft bij het voeren van verweer tegen die boete althans het aan Leverancier toe te rekenen deel van die boete.” In het aanbestedingsrecht geldt dat de overheid geen disproportionele eisen mag stellen aan leveranciers. Het eisen van onbeperkte aansprakelijkheid wordt als disproportioneel gezien. In de door de overheid vastgestelde ‘gids proportionaliteit’ staat hierover: ‘De aanbestedende dienst verlangt geen aansprakelijkheid die op geen enkele manier gelimiteerd is’. Daarnaast is recent in een vonnis gezegd: “... dat ieder computersysteem uiteindelijk kan worden gehackt, zodat [de overheid] ook geen volledig hackfree systeem mocht verwachten” (ECLI:NL:GHARL:2018:7967). Zowel de rechtspraak als de wetgever zijn het er over eens dat 100% beveiliging niet bestaat en een aanbestedende dienst de inschrijver daarvoor dus niet volledig aansprakelijk mag houden. Inschrijver verzoekt u derhalve om artikel 16.5 sub IV GIBIT buiten toepassing te laten. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.	Niet akkoord. Zie ook vraag en antwoord 102.
-----	------------------------------	--	--

162	GIBIT - 2023 Artikel 16.3	In de IT-branche is het gebruikelijk dat de aansprakelijkheid van schade te alle tijde wordt beperkt tot een realistisch en redelijkerwijs te verzekeren bedrag, Inschrijver acht het redelijk haar aansprakelijkheid in beginsel te beperken tot maximaal tweemaal de Vergoeding per contractsjaar. In dat kader wijst Inschrijver er ook op dat uit de toelichting op de GIBIT - 2023 volgt dat de GIBIT een vangnet is en onverlet laat dat er altijd proportionele afspraken moeten worden gemaakt. Is de gemeente derhalve bereid om de bepaling als volgt te wijzigen? "De in lid 1 bedoelde aansprakelijkheid en daaruit voortvloeiende directe schade, is voor ieder contractjaar te allen tijde beperkt tot maximaal tweemaal de Vergoeding per contractjaar. Voor vergoeding van Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis, welke vallen in het contractsjaar waarin de eerste gebeurtenis heeft plaatsgevonden."	Niet akkoord.
-----	------------------------------	--	---------------

163	GIBIT - 2023 Artikel 16.1	In de IT-branche is het gebruikelijk dat er onderscheid wordt gemaakt tussen directe en indirecte schade, waarbij Inschrijver uitsluitend aansprakelijkheid wenst te accepteren voor directe schade - een andere regeling kan potentieel de bedrijfsvoering in gevaar brengen, omdat onbeperkte schade niet verzekeraar is. Is de gemeente derhalve bereid om indirecte schade uit te sluiten en de bepaling als volgt te wijzigen? "De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen of jegens de ander onrechtmatig handelt, is tegenover de andere partij enkel en alleen aansprakelijk voor de door deze aldus geleden en/of te lijden directe schade. Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan: (i) de kosten die Opdrachtgever redelijkerwijs heeft moeten maken om de tekortkoming van Leverancier te herstellen of op te heffen, zodat de prestatie van Leverancier wel aan de Overeenkomst beantwoordt; (ii) redelijke kosten voor het langer operationeel houden van de oude producten of systemen van Opdrachtgever, verminderd met de besparingen; en (iii) redelijke kosten ter voorkoming of beperking van zulke schade en redelijke kosten ter vaststelling van de oorzaak en omvang daarvan. Elke aansprakelijkheid voor alle andere vormen of categorieën van schade is uitgesloten."	Niet akkoord.
164	GIBIT - 2023 Artikel 14.2	De dienst die Inschrijver levert is technisch van aard en in de IT-sector is technische documentatie veelal uitsluitend beschikbaar in het Engels. Inschrijver kan niet garanderen dat alle documentatie in het Nederlands beschikbaar is (en zal blijven) Kan de gemeente bevestigen dat aanlevering van documentatie in het Engels in afwijking van dit artikel uit de GIBIT-2023 akkoord is?	Nee, niet akkoord. Zie ook het antwoord op 17.
165	GIBIT - 2023 Artikel 12.1	Naast bovenstaande garantie vraagt u in het programma van eisen ook om fabrieksgarantie voor de duur van de Overeenkomst. Het handhaven van beide garanties is disproportioneel. Wij verzoeken u om voor wat betreft garanties de vigerende fabrieksgarantie van toepassing te laten zijn. Graag uw akkoord. Indien u niet akkoord bent verzoeken wij u dit te motiveren.	Niet akkoord. Wij zijn van mening, dat er niet wordt gevraagd om een dubbele garantie. De garantie zoals bedoeld in artikel 12,1 Gibit kan ook worden gerealiseerd d.m.v. fabrieksgarantie als bedoeld in eis E 18 (PvE). Er is geen sprake van een dubbele garantie.

166	GIBIT - 2023 Artikel 11.5	Het is voor Inschrijver mede in verband met vakanties haast ondoendelijk om ervoor zorg te dragen dat werkzaamheden die tegen het einde van het jaar zijn verricht uiterlijk voor zes januari te factureren. Deze vervalttermijn is niet realistisch en daarmee ook niet redelijk. Uit de toelichting bij de GIBIT - 2023 volgt dat de gemeente moet toelichten waarom toepassing van deze strikte vervalttermijn noodzakelijk is. Nu die toelichting in de aanbestedingsstukken ontbreekt, gaat Inschrijver er vooralsnog van uit dat deze deadline buiten toepassing is en dat de gangbare vervalttermijn van drie maanden geldt. Kan de gemeente dat bevestigen? zo niet, kan de gemeente de noodzaak dan toelichten?	De betreffende vervalttermijn wordt verruimd naar 20 januari. De laatste zin van artikel 11,5 wordt dan: "Voor alle werkzaamheden, die voor een jaarwisseling zijn verricht, dienen uiterlijk op 20 januari te zijn gefactureerd, tenzij anders overeengekomen.
167	Beschrijvend Document 4.2 Planning	Delen van de datums lijken weggevalen in het document. Graag ontvangen we een nieuwe, leesbare, planning.	Publicatie (via www.tenderned.nl) 4 november 2024 Uiterste datum inleveren vragen informatiefase 18 november 2024 vóór 09:00 uur Uiterste datum beantwoorden vragen informatiefase (via www.tenderned.nl) 9 december 2024 Uiterste datum inleveren vragen n.a.v. 1e NvI 6 januari 2025 vóór 09:00 Uiterste datum beantwoorden vragen n.a.v. 1e NvI 13 januari 2025 Datum ontvangst Inschrijvingen 27 januari 2025 vóór 09:00 uur Presentaties 17 t/m 19 februari 2025 Verificatiegesprek (indien nodig) 24 februari 2025 10:00 uur Streefdatum verzenden gunningsvoornemen en afwijzings-brieven 26 februari 2025 Stand still termijn 27 februari t/m 18 maart 2025 Streefdatum verzenden definitieve gunning 19 maart 2025 Streefdatum ondertekening Overeenkomst 26 maart 2025 Datum geschatte eerste Ondracht/ingangsdatum 1 april 2025

168	GIBIT - 2023 Artikel 10.14	De diensten die onderdeel zijn van de opdracht zijn kwalitatief afhankelijk van de meest recente updates. Als de gemeente weigert updates van sensoren uit te rollen, komt direct de kwaliteit van de bewaking in gevaar. Het is onwenselijk en ook onredelijk voor Inschrijver dat Opdrachtgever 18 maanden mag achterlopen bij het in gebruik nemen van Updates van sensoren bij het leveren van een bewakingsdienst. Dit artikel is wat Inschrijver betreft niet bedoeld voor bewakingsdiensten. Er ontstaan niet zozeer kosten voor Inschrijver als de gemeente achterblijft bij Updates, maar wel risico's voor uw veiligheid met alle gevolgen van dien. Inschrijver verzoekt de gemeente derhalve art. 10.14 GIBIT buiten toepassing te verklaren, is de gemeente daartoe bereid? zo nee, waarom niet?	Nee, gemeente zal in haar eigen belang updates zo snel mogelijk uitrollen.
169	GIBIT - 2023 Artikel 9.10	Om discussie over het ontstaan van gebreken te voorkomen acht Inschrijver het van belang dat eventuele bezwaren naar aanleiding van een Acceptatieprocedure ten alle uiterlijk binnen 10 werkdagen na implementatie van de ICT-prestatie worden gemeld bij Opdrachtnemer. Is de gemeente derhalve bereid de bepaling als volgt te wijzigen? "Acceptatie wordt geacht te hebben plaatsgevonden indien a) Opdrachtgever de ICT Prestatie voor productieve doeleinden in gebruik heeft genomen binnen zijn organisatie, tenzij de vroegtijdige ingebruikname van de ICT Prestatie voor productieve doeleinden verband houdt met vertragingen of tekortschieten aan de zijde van Leverancier; of, b) te allen tijde indien binnen 10 werkdagen na implementatie van de ICT geen gebreken met betrekking tot de ICT Prestatie aan Opdrachtnemer worden gemeld."	Nee, niet akkoord.

170	GIBIT - 2023 Artikel 9.5	De sanctie van ontbinding, zoals beschreven in art. 9.5 is zeer zwaar, onder andere omdat daardoor de verplichting ontstaat tot ongedaanmaking. Die mogelijkheid zou alleen moeten bestaan bij materiele tekortkomingen. Inschrijver verzoekt u daarom de bevoegdheid tot ontbinding te beperken tot gevallen waarin na het voor de tweede maal doorlopen van de acceptatieprocedure nog altijd sprake is van gebreken, welke toegerekend kunnen worden aan Opdrachtnemer, die productie belemmerend zijn, c.q. operationeel gebruik verhinderen. Inschrijver verzoekt u tevens om, indien gebruik wordt gemaakt van deze bevoegdheid tot ontbinding, het recht op schadevergoeding uit te sluiten. Anders zou leverancier immers zowel ongedaanmaking als schadevergoeding verschuldigd (kunnen) raken wat in deze fase van de Opdracht een dubbele en niet proportionele sanctie zou zijn met betrekking tot een geconstateerde tekortkoming. Bent u hiertoe bereid? Zo nee, waarom niet?	Niet akkoord.
171	GIBIT - 2023 Artikel 7.6	Inschrijver neemt aan dat in het geval dat een Acceptatieprocedure niet slaagt, maar dit aantoonbaar niet te wijten is aan Leverancier, Aanbestedende Dienst Inschrijver gewoon de opdrachtsom voor zover die betrekking heeft op de implementatie van de ICT Prestatie zal betalen? Zo niet, dan verzoekt inschrijver dit te motiveren.	Nee, de opdrachtsom kan pas worden gefactureerd na acceptatie. Inschrijver zal tijdig in het kader van het projectmanagement moeten escaleren.

172	GIBIT - 2023 Artikel 4.2	Inschrijver accepteert op zichzelf fatale termijnen, maar wenst bij het niet behalen van een termijn tenminste altijd eerst ingebreke gesteld te worden om zodoende een gebrek in de implementatie te kunnen herstellen. Daarnaast geldt dat vertraging die niet aan Inschrijver kan worden toegerekend ook niet voor haar risico moet komen. De uiterlijke datum van Implementatie zou daarmee met deze termijn moeten worden opgeschoven. Is de gemeente derhalve bereid om het artikel als volgt te wijzigen? "De volgende termijnen zijn – in afwijking van het vorige lid – in alle gevallen fataal: i. een in de Overeenkomst of het Implementatieplan opgenomen specifieke einddatum voor de Implementatie (waarbij daarmee verband houdende tussentijdse opleverdata niet fataal zijn); ii. indien het Overeengekomen gebruik omvat dat de Implementatie of de levering van Updates en/of Upgrades tijdig voor de inwerkingtreding van (een wijziging in) Wet- en regelgeving is afgerond: de ingangsdatum van die (gewijzigde) Wet- en regelgeving. In alle gevallen geldt bij niet-nakoming van een termijn, dat Opdrachtgever Leverancier eerst door middel van een schriftelijke ingebrekestelling de gelegenheid geeft om de het gebrek alsnog binnen een redelijke termijn te herstellen."	De gemeente is niet bereid het artikel conform uw voorstel te wijzigen maar gaat wel akkoord met het aanhouden van een ingebrekestelling.
-----	-----------------------------	--	---

173	GIBIT - 2023 artikel 3.3	De aanbestedingsprocedure biedt slechts de vragenrondes voor het vragen om nadere informatie. Daarbij geldt bovendien dat de gemeente als opdrachtgever zelf verantwoordelijk is voor inkadering van de uitvraag. Het eenzijdig neerleggen van deze onderzoeksplicht bij Inschrijver acht Inschrijver om die reden niet redelijk. Is de gemeente om die reden bereid om de bepaling als volgt aan te passen? "Indien en voor zover Leverancier beschikt over onvoldoende informatie om aan de in het vorige lid bedoelde verplichting te voldoen, dient zij hieromtrent in de vragenrondes navraag te doen bij Opdrachtgever. Opdrachtgever zal alle in redelijkheid verlangde informatie aan Leverancier verstrekken (tenzij deze vertrouwelijk van aard is en in redelijkheid ook niet onder een geheimhoudingsovereenkomst verstrekt kan worden). Leverancier mag er vanuit gaan dat na afloop van de vragenrondes alle relevant informatie is verstrekt door Opdrachtgever, voor zover die betrekking heeft op de aanvraag."	Akkoord.
174	Bijlage 12A/B Overeenkomst, artikel 14.3	Artikel 14.3 geeft een rangorde tussen de verschillende contractuele documenten. Inschrijver mist een eventuele SLA die Inschrijver zal aanbieden in deze rangorde. Immers, in artikel 7.1 benoemt de aanbestedende Dienst zelf dat de GIBIT-2023 voor wat betreft de Service Levels en onderhoud een vangnet is (wat impliceert dat specifieke afspraken in de SLA voorgaan op de GIBIT-2023 en dus in rangorde prevaleren. De GIBIT geeft die ruimte zelf ook in artikel 10, en noemt deze documenten bovendien uitdrukkelijk in artikel 2.5. Is Aanbestedende Dienst derhalve bereid om de rangorde als volgt te wijzigen? • Het onderhouds document; • De verwerkersovereenkomst; • De Service Level Agreement, het implementatieplan en/of het exit-plan; • De in artikel 1.1. genoemde documenten (in de daar genoemde volgorde)."	Zie vraag 65 voor de rangorde waarbij de SLA is toegevoegd.

175	Bijlage 5 Prijsopgave	In het prijzenblad wordt het totaal van aantallen componenten / assets van Gemeente Westland en Gemeente Midden-Delfland weergegeven. Het verzoek aan de gemeente om de componenten van Gemeente Westland en Gemeente Midden-Delfland te splisten in het prijzenblad. Mede ook omdat het twee raamcontracten zijn met voor iedere gemeente een separate dienst.	Wij gaan niet in op uw verzoek. De inschrijvingsprijs is immers gebaseerd op het totale bedrag voor beide gemeenten samen.
176	Beschrijvend document 3.2 Huidige situatie	U spreekt in het beschrijvend document over een samenwerking tussen de gemeenten op het gebied van ICT. Kunt u aangeven of het om 1 of meerdere tennants gaat?	Het gaat om meerdere Azure tennants, waarbij de gezamenlijke infrastructuur in een van beide tennants is ondergebracht, zie ook paragraaf 7.1 C 2e bullit
177	Bijlage 4 - Programma van Eisen, E9	U spreekt in deze eis over de Algemene Inkoopvoorwaarden IT gemeente Westland 2019. In de uitvraag zelf benoemt u de GIBIT-2023, die ook is meegestuurd. Kunt u bevestigen dat slechts de GIBIT-2023 van toepassing is op de uiteindelijke overeenkomst?	De Gibit 2023 is van toepassing op deze opdracht.
178	Bijlage I - Geheimhouding sverklaring, artikel 2 lid 6	Het is gebruikelijk en ook proportioneel dat in het geval van eventuele daadwerkelijke schade de boete daarop in mindering wordt gebracht. Derhalve is het verzoek van Inschrijver om artikel 6:92 BW van toepassing te verklaren. Indien Aanbestedende Dienst daartoe niet is bereid, kan zij aangeven waarom zij dat in dit geval proportioneel acht?	Zi het antwoord op vraag 72. Opdrachtgever is akkoord dat een eventueel verbeurde boete in mindering wordt gebracht op een eventuele schadevergoeding. Niet akkoord om artikel 6:92 BW van toepassing te verklaring omdat volgens artikel 6:92 lid 2 BW met een boete het recht om schadevergoeding vervalt.
179	Bijlage I - Geheimhouding sverklaring, artikel 2 lid 5	Inschrijver stemt in beginsel niet in met een boeteclausule. Is Aanbestedende Dienst bereid om deze buiten toepassing te verklaren? Zo niet, is Aanbestedende Dienst bereid om de boete te matigen naar EUR 5.000 per overtreding, EUR 500 per dag dat deze voortduurt, tot een maximum van EUR 15.000?	Nee, de boeteclausule blijft gehandhaafd.
180	Bijlage I - Geheimhouding sverklaring	Inschrijver is van harte bereid om een geheimhoudingsverklaring te ondertekenen. Evenwel bevat de aanbieding die Inschrijver mogelijk zal gaan insturen commercieel gevoelige informatie, die - binnen de kaders van het aanbestedingsrecht - in aanmerking komt voor geheimhouding. Is Aanbestedende Dienst bereid een wederkerige geheimhoudingsverklaring op te stellen, zodat zowel informatie van Aanbestedende Dienst als van Inschrijver onder de geheimhoudingsverplichtingen valt?	Nee, het document waar de geheimhoudingsverklaring over gaat, is een document van de aanbestedende dienst. Overige geheimhouding is elders geregeld.

181	Beschrijvend Document 7.1 punt C, blz 28	In de uitvraag staat het volgende beschreven: "Op welke manier de verschillende asset - typen uit paragraaf 3.5 worden aangesloten op het SIEM...." - Echter in paragraaf 3.5 staan geen asset typen vermeld. Graag ontvangen we deze als nog.	Deze zijn gespecificeerd Bijlage 9, waarbij in de door u genoemde tekst abusievelijk naar bijlage 14 wordt verwezen.
182	Beschrijvend Document 3.4, blz 9	In de opsomming van gewenste diensten geeft de Aanbestedende Dienst aan SIEM te willen toepassen. Hier gaan de volgende vragen over. A) Inschrijver hanteert Microsoft Sentinel als SIEM. Hiervoor is een koppeling met Sentinel bij Aanbestedende Dienst noodzakelijk. In Sentinel reeds ingericht bij de Aanbestedende Dienst? B) Welke Microsoft licenties (E3, E5) zijn in gebruik bij de Aanbestedende Dienst op endpoints en servers?	A) Nee B) E5
183	Beschrijvend Document 7.4, blz 31	In de uitvraag staat het volgende beschreven: "Voor het Gunningscriterium Prijs wordt een ondergrens en bovengrens bepaald. Er zijn 40 punten te behalen als inschrijver op of onder de ondergrens inschrijft en 0 punten te behalen als inschrijver op de bovengrens inschrijft . Indien u inschrijft onder de ondergrens of boven een van de bovengrenzen wordt uw inschrijving uitgesloten". De eerste stelling is tegenstrijdig aan de tweede stelling. Staat de Aanbestedende Dienst het nu wel of niet toe om onder de ondergrens van Eur 325.000 exclusief BTW aan te bieden? Of is de inschrijving an de inschrijver in dat geval uitgesloten?	Dit is inderdaad tegenstrijdig en moet zijn: Indien u inschrijft onder de ondergrens of boven één van de bovengrenzen wordt uw inschrijving uitgesloten.
184	Beschrijvend Document 7.1 punt C, blz 28	In de uitvraag staat het volgende beschreven: "De manier waarop u het aansluiten en configureren van logbronnen ondersteunt, bijvoorbeeld met configuratiehandleidingen (zie ook tabel onder de volgende bullet)". Deze tabel ontbreekt. Het verzoek aan de Aanbestedende Dient om deze als nog toe te voegen.	Deze staat in Bijlage 9.
185	Mogelijke afnamereductie gemeente Midden-Delftland tot nul	Er is evenwel geen afname verplichting, echter gedurende de periode waarin de raamovereenkomst van toepassing is, is het voor een aanbestedende dienst niet toegestaan een vergelijkbare dienst opnieuw aan te besteden of zonder aanbesteding elders te betrekken. Kunt u bevestigen dat u tijdens de raamovereenkomst zult handelen in overeenkomst met ovenstaande.	Ja, dit bevestigen wij bij deze.
186	beoordelingscommissie	Kunt u vrijgeven welke functies de leden van de beoordelingscommissie binnen hun dagelijkse werkzaamheden vervullen?	Verwijzend naar paragraaf 7.3 uit het Beschrijvend document worden de inschrijvingen beoordeeld door een team dat onder andere is samengesteld o.b.v. materie-en inkoopdeskundigheid.

187	Bijlage 2 - Eis 6	De tekst in deze eis lijkt zichzelf enigszins tegen te spreken. Kunt u bevestigen dat het Opdrachtnemer is toegestaan jaarlijks de tarieven en prijzen te indexeren?	Eis E6 gaat over de te gebruiken taal. Indexering is mogelijk conform eis E15
188	Leveren en implementeren van SOC- en SIEM-diensten	Inschrijver heeft geen interne NL-talige 1e-lijns servicedesk. Als Inschrijver ervoor kiest dit bij een derde partij neer te leggen, dient deze partij dan als onderaannemer opgenomen te worden bij de inschrijving?	Ja. Zie verder ook het antwoord op vraag 17.
189	Duurzaamheids beleid	E34 – duurzaamheidsbeleid. Wat zijn de minimale eisen die gemeente Westland stelt aan een duurzaamheidsbeleid, en hoe dient dit aangetoond te worden?	Deze eis komt te vervallen.
190	E72 - CERT	Wordt er verwacht dat inschrijver aangesloten is bij een CERT?	Nee, alleen de in het Beschrijvend document / PvE vermelde eisen zijn van toepassing
191	E73 MVOI	Als inschrijver ervoor kiest om extra werkplaatsen te creëren, dienen deze dan ingevuld te worden door mensen woonachtig in gemeente Westland om aan de Social Return verplichting te voldoen?	Nee, deze werkplaatsen hoeven niet persé ingevuld te worden door inwoners van de gemeente Westland.
192	Leveren en implementeren van SOC- en SIEM-diensten	Kan er een indicatie geven worden van het totale aantal digital seats/ werkplekken?	Voor deze informatie verwijzen we naar Bijlage 10, opvraagbaar na na ondertekening van Bijlage 8 (geheimhoudingsverklaring)
193	Leveren en implementeren van SOC- en SIEM-diensten	Wij vragen ons af hoe de governance structuur precies ingericht gaat worden, waarbinnen onze dienstverlening opgenomen zal worden.	Dit wordt na gunning in samenspraak worden vormgegeven.
194	Leveren en implementeren van SOC- en SIEM-diensten	In welke mate en/of op welke wijze verzamelt Gemeente Westland en Gemeente Delfland op dit moment security telemetrie?	Kunt u deze vraag specificeren?
195	Leveren en implementeren van SOC- en SIEM-diensten	Verwachten Gemeente Westland en Gemeente Delfland een afzonderlijk maandelijks operationeel /tactisch overleg? En afzonderlijke rapportages?	Ja.
196	Leveren en implementeren van SOC- en SIEM-diensten	Is de bestaande infrastructuur van beide gemeenten geschikt en in staat om beveiligde (IPSEC) verbindingen ten behoeve van veilige data overdracht tot stand te brengen?	Ja

197	Leveren en implementeren van SOC- en SIEM-diensten	Wat zijn de acceptatiecriteria van de oplevering van de SOC/SIEM dienstverlening?	Zie Programma van Eisen, Eis 2
198	Leveren en implementeren van SOC- en SIEM-diensten	(Cloud) security monitoring gaat gepaard met een continue proces waarbij door middel van vulnerability management, de omgeving steeds veiliger wordt ingericht om zo tot een hoger security niveau te komen en minder alerts en/of events te realiseren. Wanneer de staande IT organisatie van de gemeentes hier geen invulling in geeft en of toe bereid is, dan is het voor de dienstverlener moeilijker om kwalitatieve security dienstverlening te leveren, willen de gemeentes vulnerability management toegevoegd zien als integraal onderdeel van de oplossing?	Nee.
199	3.2 huidige situatie	Beschikt beiden Gemeenten over een end-point security (EDR) software product? Indien ja, is men bereid deze EDR te vervangen?	Ja, hier beschikken beide gemeenten over. En nee, er is geen bereidheid deze te vervangen.
200	3.4 omschrijving	Heeft de Gemeente(n) voorkeur naar leveranciers van NDR, SIEM, Honeypot en Threat Intelligence technologie? Zijn er ook leveranciers waar men niet mee wil samenwerken?	Nee, er is geen voorkeur. En nee, zolang maar aan de gestelde eisen wordt voldaan.
201	3.4 omschrijving	Wilt de Gemeente(n) gebruik maken van haar eigen storage omgeving? Of verwacht de Gemeente(n) dat de managed security service provider (MSSP) in de storage voorziet?	Nee, de gemeenten willen geen gebruik maken van de eigen storage omgeving. En ja, de gemeenten verwachten dat de managed security provider (MSSP) in de storage voorziet.
202	3.4 omschrijving	Hoeveel use cases per SOC, SIEM heeft de Gemeente in gedachten?	De use cases van het Mitre Att&ck Framework.
203	3.4 omschrijving	Hoeveel waarde hecht de Gemeente(n) aan eigen Threat Intelligence?	Voor Threat Intelligence kan gebruik worden gemaakt van externe feeds. Het SOC dient deze wel zelf te evalueren.
204	3.4 omschrijving	Hecht de Gemeente(n) waarde aan een in Nederland bevestigde/Nederlands sprekend SOC?	Ja, zie ook het antwoord op vraag 17.
205	3.4 omschrijving	Hecht de Gemeente(n) waarde aan het gebruik van Europese Technologie?	Dit is geen onderdeel van de geschiktheids- of gunningscriteria
206	3.5 omvang Opdr	Voorzien beide Gemeenten van een projectleider voor de aansturing van interne betrokkenen?	Er is wordt voorzien in één projectleider voor beide gemeenten.
207	3.5 omvang Opdr	Zijn al deze betrokken in de eerste 3 maanden beschikbaar voor rack- stack, migratie (access, interface en koppelvlakken, API's) en ondersteunende werkzaamheden?	Ja, voor zover u dit beschrijft in uw Plan van Aanpak
208	3.5 omvang Opdr	Wie te contacten in het geval van incidenten buiten het tijdsvenster?	Daarover worden na gunning detailafspraken gemaakt.

209	7.1 Algemeen	Pagina 26: Inschrijfprijzen die boven of onder de voornoemde bandbreedtes liggen, leiden tot terzijde legging van de betreffende Inschrijving en daarmee uitsluiting van de aanbestedingsprocedure. Kunt u deze a.u.b. uitleggen? En hoe verhoudt deze zich met 3.8 uit het beschrijvend document.	Zie het antwoord op vraag 11 en vraag 146
210	Bijlage 9 Asset ty	Zijn dit alle logbronnen?	Ja in deze fase wel, zie ook Bijlage 10 en Programma van Eisen, Eis E3
211	-	I have discovered your SOC & SIEM requirement through Global Tenders. My company, XXXXX, provides these services for various European organizations including the United Nations and the OPEC Fund for International Development in Vienna. Do you accept international bidders with a service operated only in the English language?	Unfortunately, we cannot meet your request/Nee, wij kunnen niet aan uw verzoek voldoen.
212	GBIT 2023	De inschrijver stemt in met de voorwaarden van GBIT 2023 met betrekking tot de aangeboden diensten, maar verwijst voor de gebruikte SaaS-oplossingen naar de EULA-overeenkomst van de relevante leveranciers (zoals Microsoft). Is de opdrachtgever hiermee akkoord?	Niet akkoord. De Gbit 2023 is van toepassing op de opdracht.
213	PvE	Buiten openingstijden wordt de aanbestedende dienst binnen een uur geïnformeerd over vermoedelijke inbreuken. Hoe verloopt het communicatieproces met de opdrachtgever buiten de openingstijden van het SOC? Is er een bemand noodnummer beschikbaar vanuit de opdrachtgever? Hoe is de gemeente hiervoor georganiseerd?	Er is dan een noodnummer beschikbaar.
214	PvE	Deze bewaartermijn is op wens van de aanbestedende dienst aan te passen. Toelichting: De gemeente wil de flexibiliteit hebben de bewaartermijn aan te passen, wanneer daar gedurende de contractperiode aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij voortschrijdend inzicht. In dat geval zou de bewaartermijn bijvoorbeeld uitgebreid kunnen worden naar 18 of 24 maanden. Dient de data in de verlengde bewaartermijn direct zoekbaar te zijn? Of mag dit ook als cold storage in een S3 bucket opgeslagen worden?	Dat mag ook cold storage zijn.
215	PvE	NDR bewaakt zowel het externe als het interne verkeer. Dit verkeer wordt doorgaans door de firewall logging als logbron uitgevoerd, kunt u graag meer inzage geven in de eisen achter deze eis?	We verwachten dat NDR meer "ziet" dan een standaard firewall. Daarnaast ziet een firewall geen intern netwerkverkeer

216	Beschrijvend doc	De "Omschrijving van de Opdracht" bevestigt "het informeren van de gemeente over nieuwe kwetsbaarheden in hard- en softwareproducten die bij de gemeente in gebruik zijn." Wenst De Gemeente ook proactief kwetsbaarheden Management door Inschrijver te laten leveren en uitvoeren voor zowel tooling als Managed dienstverlening?	Vulnerability scanning is geen onderdeel van deze aanbesteding.
217	Beschrijvend doc	Kunt u aangeven voor hoeveel assets (servers, laptops, desktops etc.) een kwetsbaarheden management oplossing benodigd is?	Zie het antwoord op vraag 216.
218	Beschrijvend doc	Wat is het totaal aantal workstations, desktops, laptops & servers voor zowel de virtuele en de fysieke systemen?	Zie Bijlage 10, die u ontvangt na inzending van de ondertekende Bijlage 8
219	Geheimhoudings	De pdf versie van de NDA is niet blanco, de velden waar bijvoorbeeld ** staat kunnen wij niet juist invullen. Graag ontvangt Inschrijver een Word versie zodat wij de velden correct in kunnen vullen en het document ondertekenen.	Zie het antwoord op vraag 1.
220	NDA	Aanbestedende dienst heeft bijlage 8 Geheimhoudingsverklaring (NDA) opgeleverd in PDF formaat. Kan aanbestedende dienst deze bijlage in Word formaat aanleveren, zodat partijen de gevraagde informatie kunnen invullen en het document kunnen ondertekenen	Zie het antwoord op vraag 1.